

SINTEZA OBIECȚIILOR ȘI PROPUNERILOR
la proiectul Legii privind modificarea unor acte normative
(îmbunătățirea mecanismului de selecție, evaluare și răspundere disciplinară a procurorilor)

Avizarea finală Obiecțiile și propunerile recepționate în temeiul pct. 201 din Regulamentul Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018		
Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Conținutul obiecției/ propunerii/recomandării	Argumentarea autorului proiectului
Articolul 23 alineatul (2): litera c) se abrogă; litera f) se abrogă;	Procuratura Generală La Art.II. – Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură La pct.4 din proiect cu referire la modificările propuse la art.23 alineatul (2): Astfel, nu este clară intenția autorului de a abroga lit.c) din alineatul (2) al art.23 care prevede că <i>în cadrul concursului, candidații sînt apreciați inclusiv în baza vechimii în funcția de procuror sau în alte funcții prevăzute la art. 20.</i> Or, articolul 20 din Legea nr.3/2016 reglementează condițiile de a candida la funcțiile de procuror sau procuror-șef, <u>inclusiv și obligativitatea vechimii în muncă necesare pentru a fi numită în funcția respectivă.</u> Prin urmare, nu susținem amendamentul de a abroga litera c) din alineatul (2) al art.23. Consiliul Superior al Procurorilor În actualul proiect au fost introduse modificări ce vizează abrogarea literelor c) și f) din alin.(2) din art.23, aspect care nu a fost discutat și nu s-a conținut în versiunea anterioară a proiectului, iar în nota informativă nu s-a explicat necesitatea unei asemenea intervenții legislative.	Nu se acceptă Abrogarea literei c) din art. 23 alin. (2) din Legea nr. 3/2016 intervine în contextul în care vechimea în funcția de procuror nu poate fi catalogat ca un criteriu veritabil de evaluare a performanțelor procurorului. În momentul participării la un concurs pentru o funcție vacantă de procuror pentru care este necesară o anumită experiență, vechimea în funcție de procuror constituie o condiție de participare la concurs. În mod similar, acest criteriu de evaluare a fost exclus și din cadrul evaluării judecătorilor, modificare promovată în noul proiect de lege cu privire la selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor. Vechimea în muncă nu este un indicator determinant și obiectiv în aprecierea profesionalismului, or, aceasta reprezintă o perioadă de timp, care curge indiferent de voința, de străduința și de profesionalismul procurorului.

		Nota informativă la proiect a fost completată cu argumentele de rigoare.
Articolul 40: alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Procurorul poate fi tras la răspundere disciplinară în baza sesizării privind faptele ce pot constitui abateri disciplinare depusă în termen de cel mult 3 ani de la data comiterii abaterii disciplinare.”;	Procuratura Generală La pct.8 din proiect cu referire la modificările propuse la articolul 40 alineatul (1). Potrivit art.40 alin.(1) din proiect <i>Procurorul poate fi tras la răspundere disciplinară în baza sesizării privind faptele ce pot constitui abateri disciplinare depusă în termen de cel mult 3 ani de la data comiterii abaterii disciplinare.</i> Astfel, norma menționată reglementează că sesizarea în baza căreia poate fi tras la răspundere disciplinară procurorul poate fi depusă în termen de 3 ani de la data comiterii abaterii, dar nu este reglementat și termenul în interiorul căruia procurorul poate fi tras la răspundere disciplinară, or, având în vedere formularea propusă acesta poate fi și 4, 6... ani (<i>condiția fiind doar depunerea sesizării în termen de cel mult 3 ani</i>), ceea ce considerăm că nu este judicios. În acest sens, pertinente sunt și constatările Curții Constituționale din Decizia nr.92 din 21 septembrie 2017: „ 24. În același timp, termenele de prescripție au mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea raporturilor juridice prin stabilirea unui termen pentru acțiuni, să protejeze potențialii făptuitori de plângerile tardive, care pot fi greu de contracarat, și să prevină orice injustiție ce ar putea să apară dacă instanțele ar fi chemate să se pronunțe asupra unor evenimente care au avut loc în trecutul îndepărtat în baza unor probe care ar putea fi considerate ca fiind nesigure și incomplete din cauza trecerii timpului (<i>Stubbings și alții v. Regatul Unit, hotărârea din 22 octombrie 1996, §51</i>). ”. Totodată, în circumstanțele în care proiectul nu prevede un termen de prescripție de tragere la răspundere disciplinară a procurorilor și în interiorul căruia pot fi aplicate sancțiunile disciplinare, care având în vedere formularea propusă pot fi	Se acceptă Modificările au fost incluse în proiect. Art. 40 alin. (1) va avea următorul cuprins: „(1) Procurorul poate fi tras la răspundere disciplinară în termen de 2 ani de la data comiterii abaterii disciplinare.”

aplicate oricând, fără termen se constată o *situație incertă*, care poate genera interpretarea diferită a legii, iar norma propusă *nu corespunde celor 3 criterii de calitate a normei de drept*.

Astfel, referindu-se la calitatea normei de drept, Curtea Constituțională în Hotărârea nr.26 din 23.11.2010 a statuat:

„Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție.”

Totodată, prin Hotărârea nr.23 din 06.09.2013 Curtea Constituțională a punctat, că „*În virtutea principiului statului de drept, este necesar a asigura, pe cât este posibil, protecția persoanei față de intervențiile autorităților publice.*”

În acest sens este elocventă și jurisprudența CtEDO, conform căreia „...legea trebuie să fie accesibilă persoanei în cauză și să fie previzibilă sub aspectul consecințelor sale” (a se vedea și *Hotărârea Amann împotriva Elveției, par.50*).

În sensul Convenției, o normă juridică trebuie să îndeplinească două condiții suplimentare: să fie accesibilă oricărei persoane, lucru care se realizează, de regulă, prin publicare; să fie enunțată cu claritate, astfel încât orice persoană să poată, în mod rezonabil, să își conformeze conduita cunoscând consecințele juridice ale faptelor sale. Această ultimă condiție nu este îndeplinită, spre exemplu, atunci când norma legală nu prevede cu suficientă claritate condițiile în care autoritățile statale pot să ia o anumită măsură, precum și mijloacele de verificare a îndeplinirii condițiilor. În lipsa unor garanții procedurale, simpla existență

	fizică a normei legale nu este suficientă pentru a fi calificată drept lege, în sensul Convenției. Având în vedere cele expuse, nu susținem amendamentul menționat și propunem la art.40 alin.(1) din Legea nr.3/2016 textul „1 an” a-l substitui cu textul „2 ani”, iar alineatul (2) a-l lăsa în redacția actuală.	
Articolul 54: la alineatul (2) cifra „24” se substituie cu cifra „12”;	Procuratura Generală La pct.10 din proiect cu referire la modificarea art.54 din Legea nr.3/2016: Considerăm că nu este o soluție viabilă propunerea de a modifica termenul pentru care poate fi dispusă delegarea procurorului (cu acordul acestuia) de la 24 luni la 12. (<i>art.54 alineatul (2)</i>). Astfel, în cazuri obiective (neorganizarea concursului pentru ocuparea funcțiilor vacante, în cazul procuraturilor aflate în zone neatractive din punct de vedere economic și social, ...ș.a.), temeinic justificate, delegarea procurorilor pentru o perioadă de până la 24 luni, cu acordul acestora, ar fi o soluție pentru necesitatea asigurării bunei funcționări a procuraturii.	Nu se acceptă Considerăm că instituția delegării nu poate fi utilizată pentru un termen prea extins, iar termenul de un an de zile este suficient pentru a organiza concursurile de numire în funcție a procurorilor la procuratura în care sunt funcțiile vacante. Și în cazul României delegarea nu poate dura mai mult de 6 luni, cu posibilitatea de a prelungi cu încă 6 luni (a se vedea art. 180 alin. (1)) din Legea nr. 303/2022.
Articolul 54: se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins: „(3¹) Delegarea se dispune ținând cont de motivele pe care se întemeiază propunerea delegării, specializarea procurorului, situația funcțiilor ocupate, a funcțiilor vacante sau temporar vacante și a celor care urmează a deveni vacante atât la procuratura de la care se solicită delegarea cât și la cea unde se propune delegarea, datele statistice din ultimele 12 luni privind volumul de lucru și încărcătura efectivă pe procuror.”	Consiliul Superior al Procurorilor Prin prezentul proiect a fost introdus alin.(3¹) la art.54, însă redacția actuală nu reflectă scopul urmărit al modificării și anume ca procurorul delegat să corespundă criteriilor de numire pentru funcția dată, dacă aceasta reprezintă promovare în raport cu cea deținută. Pentru exemplificare notăm că legea trebuie să specifice clar și explicit că atunci când un procuror din procuratura teritorială este delegat la o procuratură specializată sau la Procuratura Generală, el trebuie să corespundă condițiilor pentru numirea în funcție. A se vedea legislația din România, art.57 alin.(8) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, în care se conțin prevederi concrete în acest sens.	Se acceptă Art. 54 alin. (3¹) din Legea nr. 3/2016 va avea următorul cuprins: „(3¹) Delegarea se dispune ținând cont de motivele pe care se întemeiază propunerea delegării, specializarea procurorului, situația funcțiilor ocupate, a funcțiilor vacante sau temporar vacante și a celor care urmează a deveni vacante atât la procuratura de la care se solicită delegarea cât și la cea unde se propune delegarea, datele statistice din ultimele 12 luni privind volumul de lucru și încărcătura efectivă pe procuror. Procurorul poate fi delegat, doar dacă întrunește condițiile necesare numirii în

		funcția de procuror în procuratura în care urmează a fi delegat.”
Articolul 54: alineatul (7) va avea următorul cuprins: „(7) La expirarea termenului pentru care a fost detașat, procurorul preia funcția deținută anterior până la detașare sau, cu consimțământul său, i se oferă o altă funcție de procuror vacantă ori echivalentă cu cea deținută până la detașare, cu condiția că corespunde cerințelor pentru funcția vacantă și că aceasta nu constituie o promovare în raport cu funcția deținută până la detașare.”	Procuratura Generală Potrivit modificărilor propuse la alineatul (7) al art.54 din proiect se reglementează că <i>la expirarea termenului pentru care a fost detașat, procurorul preia funcția deținută anterior până la detașare sau, cu consimțământul său, i se oferă o altă funcție de procuror vacantă ori echivalentă cu cea deținută până la detașare...</i>”. Menționăm că alineatul (7) al art. 54 nu corespunde condițiilor de claritate și previzibilitate impuse unui act normativ și nu oferă o claritate cu referire la cazurile în care procurorii detașați anterior au deținut funcții de conducere. Astfel, având în vedere formularea normei menționate s-ar interpreta că la expirarea termenului pentru care au fost detașați procurorii preiau funcția deținută anterior inclusiv și funcțiile de conducere (procuror-șef) și doar cu consimțământul său i se oferă o altă funcție echivalentă, inclusiv de procuror-șef. În circumstanțele expuse proiectul nu oferă răspuns cum se va proceda în cazul în care procurorul anterior până la detașare a deținut funcția de procuror-șef, care la expirarea termenului pentru care a fost detașat deja este ocupată, iar procurorul detașat nu consimte să i se ofere o altă funcție de procuror vacantă ori echivalentă cu cea deținută până la detașare. În aceeași ordine de idei, având în vedere că autorul a acceptat propunerile argumentate expuse de către Procuratura Generală și Consiliul Superior al Procurorilor în avizele anterioare (reflectate și în Sinteza obiecțiilor și propunerilor) cu referire la aceste amendamente, în rezultat fiind excluse din proiectul definitivat (<i>art.25 alineatul (5) și art. 76 alineatul (4)</i>), considerăm judicios de a menține în vigoare redacția actuală a alineatului (7) al art.54 care este clar și previzibil.	Se acceptă Modificarea de la art. 54 alineatul (7) a fost exclusă din proiect.

Articolul 89². Răspunderea inspectorului din Inspecția procurorilor (1) Inspectorul poartă răspundere pentru acțiunile sau inacțiunile sale săvârșite în exercitarea mandatului, în conformitate cu prezenta lege și art. 23 din Legea nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcție de demnitate publică. (2) Procedura disciplinară în privința inspectorului poate fi pornită în baza sesizării inspectorului-șef, a membrului Consiliului Superior al Procurorilor, a membrului Colegiului de disciplină și etică, a procurorului sau a asociației profesionale a procurorilor. Cerințele de formă și conținut ale sesizării prevăzute la art. 44 se aplică în mod corespunzător. (3) Constituie abatere disciplinară a inspectorului: a) imixtiunea în activitatea procurorilor sau intervențiile de orice natură pentru soluționarea unor cereri, pretinderea sau acceptarea soluționării intereselor personale sau ale membrilor familiei altfel decât în limitele prevederilor legislației în vigoare; b) desfășurarea activităților cu caracter politic; c) încălcarea, din motive imputabile, a termenelor de examinare a petițiilor aflate în procedură sau încălcarea normelor legislației; d) încălcarea prevederilor legislației referitoare la obligativitatea depunerii	Procuratura Generală La pct.23 din proiect cu referire la articolul 89² din proiect: Potrivit proiectului Legea nr.3/2016 se completează cu articolul 89² care reglementează procedura de răspundere a inspectorului din Inspecția procurorilor. Astfel, articolul reglementează că procedura disciplinară în privința inspectorului poate fi pornită în baza sesizării inspectorului-șef a membrului Consiliului Superior al Procurorilor, a procurorului sau a asociației profesionale a procurorilor și sancțiunea disciplinară se aplică prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor. Prin urmare, articolul reglementează procedura de sesizare și de aplicare a sancțiunii disciplinare și este lacunar în partea ce ține de procedura și persoanele responsabile de examinarea/investigarea sesizării cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare depuse împotriva inspectorului din Inspecția procurorilor. Considerăm necesar a completa proiectul cu reglementări la acest capitol. În avizul nr.4-1d/23-2018 din 17 martie 2023 la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (<i>îmbunătățirea mecanismului de selecție, evaluare și răspundere disciplinară a procurorilor</i>) (număr unic 149/MJ/2023), Procuratura Generală a propus <i>inter alia</i> următoarele modificări la Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.	Se acceptă Proiectul a fost completat cu modificările ce stabilesc obligativitatea CSP de a reglementa la nivel de regulament procedura de examinare a unor abateri disciplinare ale inspectorilor din cadrul Inspecției procurorilor. De aceste sarcini vor fi responsabili membrii CSP, or Inspecția procurorilor este va fi un organ din subordinea Consiliului.
--	--	--

declarației cu privire la venituri și proprietate și a declarației de interese personale; e) refuzul nejustificat de a îndeplini o atribuție de serviciu; f) absențele nemotivate de la serviciu, dacă acestea au afectat activitatea inspecției procurorilor; g) atitudinea nedemnă față de participanți în cadrul procesului disciplinar; (4) În condițiile legii, inspectorului îi pot fi aplicate următoarele sancțiuni disciplinare: a) avertisment; b) mustrare; c) eliberare din funcția de inspector. (5) Inspectorul este în drept să prezinte explicații pe marginea abaterii disciplinare. (6) Sancțiunea disciplinară se aplică prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor. (7) Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor prevăzută la alin. (6) din prezentul articol poate fi contestată în condițiile prevăzute la art. 79.”		
	Procuratura Generală La articolul 18 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură a fost propus: - alineatul (3), la final se completează cu următorul cuprins: „La darea acordului, Consiliul Superior al Procurorilor urmează să verifice întrunirea condiției prevăzute la alin.(1) privind experiența în funcția de procuror. -alineatul (4) la final se completează cu următorul cuprins:	Se acceptă Art. 18 lin. (3) va avea următorul cuprins: „(3) Adjuncții Procurorului General sânt numiți în funcție fără concurs, prin ordinul Procurorului General, cu acordul scris al Consiliului Superior al Procurorilor, care va verifica întrunirea condiției prevăzute la alin. (2).

„În cazul pierderii încrederii, Procurorul General dispune prin ordin încetarea exercitării mandatului adjunctului Procurorului General, cu acordul scris al Consiliului Superior al Procurorilor.” Potrivit sintezei, autorul proiectului nu a acceptat modificările propuse la art. 18 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, indicând că excluderea participării CSP la numirea în funcție a adjunctilor Procurorului General contravine art.125 alin.(3) din Constituție, din motiv că în ierarhia sistemului Procuraturii, adjunctii Procurorului General sunt inferiori acestuia din urmă. Astfel, considerăm că prerogativa discreționară la alegerea efectivă a adjunctilor Procurorului General urmează să aparțină Procurorului General, iar rolul CSP urmează să se rezume la aprecierea întrunirii cerințelor legale de către adjunctii Procurorului General sub aspectul întrunirii condiției prevăzute la art.18 alin.(1) privind experiența în funcția de procuror. În acest context, reținem că, potrivit pct.76 din Decizia de inadmisibilitate nr. 149 din 30 septembrie 2021, Curtea Constituțională a iterat: „**Adjuncții Procurorului General sunt numiți de acesta, fără concurs, pe baza încrederii personale.** De asemenea, împreună cu Procurorul General, aceștia sunt **conducători ai Procuraturii**, iar în cadrul procesului-penal au statut de **procurori ierarhici** ai tuturor procurorilor, cu excepția Procurorului General.” Subsecvent, potrivit art.12 alin.(1) din Legea 3/2016 cu privire la Procuratură, „(1) Procurorul General și adjunctii acestuia, conform competențelor stabilite, sânt conducători ai Procuraturii. [...]” Rațiunea alegerii adjunctilor Procurorului General de către Procurorul General pe baza încrederii personale cu implicarea în acest exercițiu a CSP doar sub aspectul constatării întrunirii condiției privind experiența în funcția de procuror, este justificată și derivă din necesitatea asigurării unei sinergii între conducătorii Procuraturii care împreună urmează să realizeze într-un mod

	pozitiv sarcinile și obiectivele instituționale, pentru a atinge cele mai înalte rezultate. Mai mult, reiterăm că pentru activitatea și rezultatele obținute de Procuratură poartă răspundere managerială în corespundere cu prevederile art.4 alin.(2) din Legea Nr. 229/2010 - Managerul entității publice, adică Procurorul General. Anume din aceste motive, Procurorul General urmează să dețină o prerogativă exclusivă de apreciere a calităților manageriale/organizatorice a persoanelor numite în calitate de adjuncți ai Procurorului General fără ca acest proces să fie obstrucționat de către CSP. Este inadmisibil și absolut inechitabil ca CSP să aibă dreptul de a respinge adjuncții Procurorului General propuși de către Procurorul General, pentru motive subiective, în condițiile în care CSP nu poartă nici o responsabilitate pentru profesionalismul, calitățile manageriale și activitatea de mai departe a acestora. Totodată, considerăm întemeiat să existe temei legal în baza căruia Procurorul General să-și poată demite adjuncții din funcțiile deținute în cazul în care pe parcursul activității desfășurate de ultimii, Procurorul General își pierde încrederea ei. Or, lipsa unor mecanisme viabile de demitere a adjuncților Procurorului General și menținerea în funcție pentru o perioadă de 7 ani (durata mandatului Procurorului General) a unui adjunct al Procurorului General față de care Procurorul General și-a pierdut încrederea, este contrară scopului urmărit la numirea în funcție a acestuia din urmă și a principiilor bunei guvernări instituționale.	
	Procuratura Generală În avizul nr.4-1d/23-2018 din 17 martie 2023 la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (<i>îmbunătățirea mecanismului de selecție, evaluare și răspundere disciplinară a procurorilor</i>) (număr unic 149/MJ/2023), Procuratura Generală	Se acceptă Art. 27¹ a fost modificat: alineaatul (2) se abrogă; alineaatul (3) se abrogă; alineaatul (4) va avea următorul cuprins:

	a propus <i>inter alia</i> următoarele modificări la Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură: La articolul 27¹ din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură a fost propus: - alineatul (2) a-1 reda cu următorul cuprins: <i>„(2) În cazul vacanței funcției de procuror-șef al procuraturii, adjunct al procurorului-șef al procuraturii, procuror-șef al subdiviziunii Procuraturii Generale sau adjunct al procurorului-șef al subdiviziunii Procuraturii Generale, Consiliul Superior al Procurorilor, în termen de până la 6 luni, propune Procurorului General în condițiile prezentei legi, candidatul pentru numirea în această funcție.</i> alineatul (3) a-1 abroga. Potrivit sintezei, autorul proiectului nu a acceptat propunerea de abrogare a alineatului (2) și (3) din articolul 27¹ indicând că, acest fapt ar contraveni Constituției prin încălcarea art.125 alin.(3) potrivit căruia <i>„Numirea, transferarea, promovarea și demiterea procurorilor ierarhic inferiori se efectuează de către Procurorul General, la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor.”</i> S-a mai indicat că, excluderea CSP-ului din spectrul de subiecți de a decide modul de ocupare a funcțiilor de conducere din cadrul Procuraturii ar presupune o încălcare a prevederilor de garant al independenței procurorilor conferit CSP. Cu privire la argumentele expuse de către autor <i>supra</i>, iterăm următoarele: Prevederile art.125 alin.(3) din Constituție, prevăd implicarea CSP-ului în exercițiul de - „numire a procurorilor ierarhic inferiori”. În acest context, este necesar a nu confunda instituția numirii în funcție a procurorilor cu cea de asigurare a interimatului. Este de menționat că, art.25 din Legea 3/2016 cu privire la Procuratură, dezvoltă reglementările ce vizează numirea în funcție a procurorilor/procurorilor-șefi după cum urmează:	„(4) Interimatul funcției încetează de drept la numirea în funcție a învingătorului concursului organizat de Consiliul Superior al Procurorilor în condițiile art. 24 din prezenta lege. Interimatul funcției nu poate dura mai mult de 6 luni. Aceiași persoană poate asigura o singură dată interimatul funcției respective.”
--	--	--

(1) Numirea în funcțiile de procuror, **procuror-șef al procuraturii, adjunct al procurorului-șef al procuraturii, procuror-șef al subdiviziunii Procuraturii Generale sau adjunct al procurorului-șef al subdiviziunii Procuraturii Generale** se face prin ordinul Procurorului General, la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor.

Alineatul (4) al aceluiași articol prevede că, „Mandatul de procuror-șef al procuraturii, cel de adjunct al procurorului-șef al procuraturii, cel de procuror-șef al subdiviziunii Procuraturii Generale și cel de adjunct al procurorului-șef al subdiviziunii Procuraturii Generale este de **5 ani**. Aflarea în aceeași funcție a acestora nu poate depăși 2 mandate consecutive. La încheierea mandatului, persoanei i se propune numirea, fără concurs, în una din funcțiile vacante de procuror, cu excepția funcției de procuror-șef.

Prin urmare, norma constituțională obligă participarea CSP-ului la exercițiul de numire în condițiile legii (prin organizarea unui concurs – art.24 din Lege) în funcție de „procuror-șef al procuraturii, adjunct al procurorului-șef al procuraturii, procuror-șef al subdiviziunii Procuraturii Generale sau adjunct al procurorului-șef al subdiviziunii Procuraturii Generale” pentru un mandat de 5 ani.

În contradicție, art.27¹ din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, reglementează „Asigurarea interimatului.” În acest sens, opinăm asupra faptului că asigurarea interimatului unei funcții vacante de procuror conducător nu presupune numirea „procurorului” în funcția de procuror-șef/adjunct al procurorului-șef. Procedura dispunerii exercitării interimatului funcției de procuror-șef/adjunct al procurorului-șef de către Procurorul General este exceptată de la reglementările privind ocuparea funcțiilor (ocuparea funcției în urma desfășurării concursului organizat de CSP.)

	Această excepție rezultă din natura „interimatului” - soluție temporară care asigură exercitarea pentru o perioadă de timp a funcțiilor de către o altă persoană decât titularul. În context, sunt relevante statuările Curții Constituționale din Hotărârea nr.9 din 21 mai 2013 în care forul constituțional <i>a reținut că rațiunea dispunerii interimatului rezidă în depășirea situației create ca urmare a imposibilității exercitării atribuțiilor de către titularul mandatului și în evitarea unor perturbații în activitatea acestei instituții (HCC nr. 9 din 21 mai 2013, § 69).</i> Cu titlu de exemplu prezentăm redacția actelor administrative individuale emise privitor la asigurarea interimatului funcției de procuror-șef. Astfel, Procurorul General în temeiul art.27¹ din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură prin ordinul său, Ordonă: „[...] Dispunerea exercitării interimatului funcției de procuror-șef ...[...]. Totodată, CSP prin Hotărâre, „Hotărăște: A aproba interimatul funcției de procuror-șef [...]”¹ Se atestă astfel că nici CSP și nici Procurorul General în temeiul normelor în vigoare, nu operează cu noțiunea de „Numire în funcție de procuror-șef interimar”, însă dispune asigurarea interimatului acestei funcții. Iterăm că, numirea în funcție poate avea loc doar în urma desfășurării unui concurs și doar pentru un mandat prevăzut de lege (în speță - 5 ani). În aceeași optică, opinăm asupra faptului că, scopul instituirii interimatului este unul temporar, întru evitarea unor perturbații în activitatea instituției și depășirea situației create ca urmare a imposibilității exercitării atribuțiilor de către titularul mandatului. Cu privire la oportunitatea propunerilor indicate, reiterăm că, dispozițiile alineatului (2) și (3) din art.27¹ reduc de o manieră absolută rolul Procurorului General, în calitatea sa de manager principal al Procuraturii, la asigurarea efectivă a interimatului	
--	---	--

¹ <https://csp.md/sites/default/files/2022-08/127.%20Hot.%20aprobarea%20interimat%20Zanevici.pdf>

	funcțiilor de procuror-șef al procuraturii sau adjunct al procurorului-șef devenite vacante. Astfel, se atestă că în prezent rolul Procurorului General, în calitate sa de manager principal al Procuraturii, la asigurarea efectivă a interimatului funcțiilor este unul declarativ și formal iar CSP exercită o activitate improprie acestuia, procedura căreia (<i>modul de selectare a procurorului, obținerea acordului procurorului, criteriile în baza cărora este ales procurorul</i>) nu este reglementată de lege. Mai mult, reiterăm că pentru activitatea și rezultatele obținute de Procuratură în general și de către procurorul-șef interimar /adjunctul procurorului-șef interimar desemnat de CSP, în particular, poartă răspundere managerială în corespundere cu prevederile art.4 alin.(2) din Legea Nr. 229/2010 privind controlul financiar public intern - Managerul entității publice, în speță Procurorul General. Potrivit alineatului (1) al art.4 din legea prenotată, „(1) Principiile bunei guvernări sunt transparență și răspundere, economicitate, eficiență și eficacitate, legalitate și echitate, etică și integritate în activitatea entității publice. Așadar, prerogativa de asigurarea a interimatului urmează să aparțină în exclusivitate Procurorului General, iar CSP urmează să-și realizeze atribuțiile constituționale prevăzute la 125¹ alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, potrivit căreia, „<i>Consiliul Superior al Procurorilor asigură numirea, transferarea, promovarea în funcție și aplicarea măsurilor disciplinare față de procurori.</i>” Revenind la prevederile Constituționale iterate <i>supra</i>, și prevederile art. 70 alin. (1) lit.g) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, se atestă că, asigurarea interimatului în calitate de soluție temporară, reprezintă o activitate improprie a CSP-ului, ultimul urmând să asigure numirea (<i>a nu se confunda cu asigurarea interimatului</i>), transferarea, promovarea procurorilor, motiv pentru care propunerile <i>de lege ferenda</i> se rezumă la	
--	--	--

	reglementarea legală privind îndeplinirea de către CSP a rolului său constituțional - de asigurare în termen cât mai restrâns (spre exemplu: de până la 6 luni de la devenirea vacantă a funcției de procuror-șef sau adjunct al procurorului-șef), a numirii în aceste funcții a procurorilor corespunzători în condițiile legii. Cu privire la redacția alin.(4) al art.27¹ propusă de autor în sinteză, indicăm următoarele. În condițiile în care funcția vacantă nu va fi ocupată în condițiile legii în termen de 6 luni din diverse motive, există riscul ca Procuratura să rămână fără conducător, or, redacția prevederilor art.27¹ alin.(4) din proiect limitează durata maximă a interimatului la termenul de 6 luni. Prin urmare, după expirarea a 6 luni, Procuratura care a fost condusă de un procuror-șef interimar riscă să rămână fără conducător. Interpretarea <i>stricto sensu</i> a textului propus la alin.(4) art.27¹ relevă imposibilitatea asigurării interimatului chiar și de către o altă persoană decât cea care a exercitat interimatul timp de 6 luni. Aplicarea acestei norme în practică comportă riscuri ridicate cu privire la asigurarea funcționalității Procuraturilor în cazul vacanței funcției de conducere. Având în vedere cele expuse conchidem asupra necesității de modificare a art.27¹ în sensul în care să acorde Procurorului General prerogativa exclusivă la dispunerea asigurării interimatului funcției de procuror conducător, până la ocuparea funcției în condițiile legii.	
La articolul 69: la alineatul (1), cifra „13” se substituie cu cifra „10”; alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Din Consiliul Superior al Procurorilor face parte de drept Procurorul General.”	Unii membri din CSP Se propune abrogarea art. 69 alin. (2) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură. Prezența Procurorului General în componența Consiliului Superior al Procurorilor nu aduce plus valoare Consiliului, și diminuează din independența și imparțialitatea membrilor CSP, în special a celor din rândul procurorilor. Întrucât o bună parte din decizii, CSP le adoptă/respinge la solicitarea Procurorului	Nu se acceptă Procurorul General urmează să rămână a fi membru în cadrul CSP, însă cu un mandat limitat. Așa cum prevede Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură la art. 77 alin. (6¹), Procurorul General participă la ședințele Consiliului Superior al Procurorilor fără a avea drept de vot la adoptarea hotărârilor, cu excepția

	General (asigurarea interimatelor la funcțiile de procuror-șefi; suspendarea din funcție a procurorilor în privința cărora au fost pornite cauze penale etc), este crucial de a respecta secretul deliberării, iar Procurorul General să nu cunoască care membri CSP au susținut sau au fost împotriva deciziei sale, pentru a exclude eventual orice răzbunare împotriva membrilor CSP care nu au fost loiali Procurorului General (în special a membrilor CSP din rândul Procurorilor care la finele mandatului urmează să revină în organele Procuraturii) sau orice influență necorespunzătoare.	celor ce se referă la elaborarea și adoptarea actelor normative și a documentelor de politici privind dezvoltarea Procuraturii. Prezența Procurorului General în cadrul CSP a fost susținută și în cel mai recent aviz al Comisiei de la Veneția nr. 1086/2022.
	Unii membri ai CSP Se propune expunerea art. 74 alin.(3) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură în următoarea redacție: „Membrii Consiliului Superior al Procurorilor reprezentanți ai societății civile primesc o indemnizație lunară în mărime de 100% din salariul mediu al membrilor Consiliului Superior al Procurorilor aleși din rândul procurorilor”. Volumul de muncă în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor este repartizat proporțional la toți membri (cu excepția membrilor de drept, care nu au în examinare proceduri disciplinare sau adresări/petiții ale cetățenilor). Prin urmare este inechitabil și discriminatoriu faptul că Membrii Consiliului Superior al Procurorilor reprezentanți ai societății civile primesc o indemnizație lunară în mărime de 50% din salariul mediu al membrilor Consiliului Superior al Procurorilor aleși din rândul procurorilor, la un volum de muncă egal cu ultimii, unicul factor determinant la stabilirea salariului fiind doar cel că primii vin din societatea civilă. 2) Unul din argumentele la stabilirea indemnizației de 50% este că membrii CSP din rândul societății civile pot activa în paralel în cadrul Asociațiilor Obștești. De menționat că în conformitate cu art. 69 alin. (9) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, Membrii Consiliului Superior al Procurorilor, cu excepția membrilor de drept (Ministrul Justiției,	Nu se acceptă Sistemul unic de salarizare din sectorul bugetar stabilește că pentru membrii non-procurori din cadrul CSP similar ca și în cazul membrilor non-judecători din cadrul CSP beneficiază de un salariu în mărime de 50% din salariul președintelui CSP și respectiv, CSM. În primul rând propunerea nu este argumentată din punct de vedere financiar și nu are acoperire bugetară, așa cum stabilește art. 131 din Constituție Propunerea de a majora indemnizația la 100% nu poate fi pe deplin înțeleasă, or și funcțiile deținute de către membri și de către președintele CSP sunt diferite. Președintele CSP are o funcție administrativă și managerială cu un spectru mai larg de atribuții, ceea ce justifică și remunerația diferită. Problema invocată defapt în solicitarea expusă de autorii acesteia, o constituie lipsa unor garanții sociale pentru membrii societății civile similare celor de care dispun membrii procurori din cadrul CSP. Nu putem fi de acord cu o astfel de afirmație or, membrii societății civile în virtutea interesului public pe care îl servesc nu le

	Avocatul Poporului, Președintele CSM, Procurorul General), nu pot exercita o altă activitate remunerată, afară de cea didactică, de creație, științifică, sportivă sau în cadrul asociațiilor obștești. Prin urmare membrii CSP din rândul procurorilor în egală măsură beneficiază de această facilitate, însă își păstrează un salariu deplin în proporție de 100%. 3) Unul din argumentele aduse de membrii CSP din rândul procurorilor au fost că dacă membrii CSP din rândul societății civile tind să obțină un salariu deplin de 100%, acestora urmează să li se interzică activitatea în cadrul Asociațiilor Obștești. Această formulă este una inoportună și expune factorilor de risc și vulnerabilității din următoarele motive: a) membrii CSP din rândul societății civile reprezintă interesul public al societății civile în CSP, asigurând un echilibru între interesul procurorilor și cel al societății civile, prin urmare este crucial și firesc de a permite activitatea acestora în continuare în cadrul asociațiilor obștești, cu condiția ca aceasta să nu fie în detrimentul activității în cadrul CSP; b) membrii CSP din rândul procurorilor beneficiază de mai multe garanții sociale, cum ar fi garantarea unui loc de muncă în procuratură la expirarea mandatului, pe când membrilor CSP din rândul societății civile la expirarea mandatului nu li se oferă nicio garanție socială, prin urmare e firesc ca aceștia să aibă posibilitatea implicării în perioada mandatului în cadrul Asociațiilor Obștești, ca la expirarea mandatului să aibă toate premisele de a continua activitatea în societatea civilă.	pot fi garantate garanții suplimentare în sistemul procuraturii, așa cum este în cazul procurorilor.
	Consiliul Superior al Procurorilor A fost neîntemeiat exclusă inițiativa anterioară de completare a art.76 cu alin.(4) din redacția inițială a proiectului, nefiind argumentată o asemenea soluție. Menționăm că în poziția exprimată anterior membrii Consiliului Superior al Procurorilor au susținut existența unei astfel de prevederi. Respectiv, în varianta actuală rezultă că la finisarea mandatului în privința membrilor Consiliului Superior al Procurorilor se aplică	Se acceptă Art. 76 se completează cu alineatul (4), cu următorul cuprins: „(4) La încetarea mandatului membrului Consiliului Superior al Procurorilor ales din rândul procurorilor, în condițiile alin. (1) lit. a), b), c), e) și h), acestuia i se acordă funcția anterioară de procuror pe care a deținut-o până la

	prevederile generale din alin.(7) din art.54. Această situație este problematică din mai multe puncte de vedere și anume: - Întâi de toate, prin existența prevederilor specifice, aplicabile doar membrilor Consiliului Superior al Procurorilor se asigură garanții ferme pentru susținerea independenței acestora. Este necesar de subliniat că mandatul Consiliului Superior al Procurorilor este de nivel constituțional, fapt care implică, <i>per se</i>, garanții care să fie stabilite de lege și, reieșind din realitățile juridice și factologice ale Republicii Moldova, să ofere protecția necesară împotriva arbitrariului. - Prevederile generează mai multe probleme, operând, spre exemplu, cu cuvântul „preia” ceea ce nu este specific limbajului juridic utilizat de legiuitor, or potrivit prevederilor constituționale, procurorii sunt „numiți” în funcție. - Prevederile nu rezolvă situația privind funcția în care revine membrul Consiliului Superior al Procurorilor dacă până la acest mandat a deținut funcție de conducere. - Mecanismul instituit este funcțional doar la modul teoretic, deoarece el nu are aplicabilitate practică, or nu există un mecanism paralel, care să asigure că funcția pe care a deținut-o procurorul până la detașare o să fie efectiv liberă pentru ca acesta să o ocupe la încheierea mandatului. Rezultă că, posibilitatea ca procurorul să revină în funcția deținută anterior este iluzorie și, în consecință, există o probabilitate foarte mare ca garanțiile pe care le oferă să nu fie aplicate efectiv. Totodată, niciodată nu o să fie îndeplinită condiția ca un membru al Consiliului Superior al Procurorilor să corespundă cerințelor pentru funcția vacantă la care ar putea aspira după finisarea mandatului, deoarece în perioada mandatului de 6 ani nu este supus procedurii de evaluare a performanțelor procurorilor și, respectiv, nu poate fi inclus în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante. - Nu este corespunzător ca pentru membrii Consiliului Superior al Procurorilor să existe restricția imposibilității numirii	detașare, dacă aceasta este vacantă sau, cu consimțământul său, i se acordă o funcție echivalentă sau o altă funcție de procuror vacantă, cu excepția funcției de procuror-șef.”
--	--	---

	într-o funcție care constituie o promovare în raport cu funcția deținută până la detașare. Spre exemplu, în condițiile actuale ale legii rezultă că un procuror-șef sau un adjunct al acestuia de orice nivel, după încheierea mandatului poate să fie numit într-o funcție de procuror în Procuratura Generală (or asemenea proceduri se și întâmplă în practică), dacă aceasta este liberă, iar un procuror-membru al Consiliului – nu are această posibilitate, ceea ce creează o disproporție și o discriminare în raport cu semnificația mandatului pe care îl dețin membrii-procurori. - Posibilitatea revenirii în funcția deținută anterior trebuie să reprezinte pentru membrii Consiliului Superior al Procurorilor doar garanția minimă la care ei pot să aspire, iar posibilitatea ca ei să fie numiți la o procuratură specializată sau la Procuratura Generală nu poate fi apreciată drept disproporționată, ținând cont de ponderea și necesitatea ca ei să fie cu adevărat independenți pe parcursul exercitării mandatului. Respectiv, propunem să se revină la norma promovată de proiectul anterior (art.76 alin.(4)) și să fie păstrată redacția propusă pentru aceasta, pe care, de fapt, Consiliul Superior al Procurorilor a susținut-o și nu este clar raționamentul excluderii acesteia.	
Art. V. - (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. (2) Mandatul membrilor Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor și a Colegiului pentru evaluarea performanțelor procurorilor încetează de drept. (3) Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor își începe activitatea după selectarea de către Consiliul Superior al Procurorilor și Adunarea Generală a Procurorilor a tuturor membrilor colegiului.	Consiliul Superior al Procurorilor Termenele instituite în art.V pentru dispozițiile finale și tranzitorii sunt disproporționate, nu corespund realităților și creează o confuzie totală în partea ce ține de modul în care vor putea fi aplicate în practică: - Alin.(5) prevede că „...în termen de 5 zile disponibilitatea de a participa la concursul prevăzut la alin. (6) lit. a).”, însă nu este clară referința, or alineatul (6) nu are subdiviziuni numerotate cu litere. - Termenele prevăzute la alin.(7) se contrazic între ele și generează imposibilitatea obiectivă ca ele să fie aplicate în	Se acceptă parțial Dispozițiile tranzitorii au fost modificate.

(4) Procedurile de evaluare a procurorilor aflate în derulare la momentul intrării în vigoare a prezentei legi se suspendă, și urmează a fi reluate de noua componentă a Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor. (5) Candidații care până la intrarea în vigoare a prezentei legi au depus dosarele pentru participare la concursurile pentru ocuparea funcțiilor vacante de membru al Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor urmează să confirme în scris, în termen de 5 zile disponibilitatea de a participa la concursul prevăzut la alin. (6) lit. a). (6) În perioada aplicării Legii nr. 26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, suplimentar condițiilor prevăzute la art. 69 alin. (6) și (7) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, candidaților la funcția de membru al Colegiului li se aplică criteriul promovării evaluării integrității (7) Consiliul Superior al Procurorilor: a) în termen de 5 zile de la data publicării a prezentei legi va anunța concursul pentru ocuparea funcțiilor de membru în Colegiu; b) în termen de 5 zile de la data publicării a prezentei legi va convoca Adunarea Generală a Procurorilor pentru alegerea membrilor Colegiului;	paralel, încât să se asigure consecutivitatea și consecvența măsurilor stabilite. - Din redacția alin.(12), care este de o formulare generală, deducem că vor fi suspendate procedurile disciplinare în ansamblul lor aflate la orice etapă (chiar și pe rolul Colegiului de disciplină și etică), pe când ar fi rațională suspendarea doar a procedurilor disciplinare aflate pe rolul Inspecției procurorilor. - Propunem revizuirea prevederilor alin.(4), pentru că în cazul suspendării tuturor procedurilor de evaluare aflate în derulare la momentul intrării în vigoare a prezentei legi, ar rezulta suspendarea, prin efectul ricoșeu, a tuturor concursurilor anunțate pentru promovare și nu doar la funcția de procuror-șef, dar și la funcția de procuror în procuraturile specializate pentru cel puțin 5-6 luni, circumstanțe care trebuie luate în calcul la reglementarea situațiilor în speță, pentru că ar putea genera blocaje instituționale grave.	
---	--	--

c) în termen de 5 zile de la data publicării a prezentei legi va organiza concursul pentru numirea în funcție a inspectorilor din cadrul Inspecției procurorilor;

d) în termen de 1 lună de la data publicării prezentei legi va adopta actele normative prevăzute de prezenta lege și va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta;

e) va transmite spre examinare Comisiei de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, create prin Legea nr. 26/2022 dosarele tuturor candidaților la funcția de membru al Colegiului;

(8) Modificările de la art. 69 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură intră în vigoare la alegerea a cel puțin 2/3 din membrii Consiliului Superior al Procurorilor în condițiile Legii nr. 26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor.

(9) Mandatul de președinte al Consiliului Superior al Procurorilor în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi se prelungește, prin extindere, până la ocuparea funcției de membru de către succesorul de competență în condițiile Legii nr. 26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele

de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor. (10) Procuratura Generală în termen de 1 lună de la data publicării prezentei legi va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta. (11) Procurorul Generală în termen de 5 zile de la data publicării prezentei legi va iniția procedura de preavizare a inspectorilor din cadrul Inspecției procurorilor în corespundere cu prevederile Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și ale legislației muncii. (12) Procedurile disciplinare aflate în derulare la data intrării în vigoare a prezentei legi se suspendă, și urmează a fi reluate de noua componentă a Inspecției procurorilor.		
	Ministerul Finanțelor Proiectul de act normativ remis repetat spre avizare, adițional măsurilor prezentate anterior prevede și suplinirea cu 3 unități de „inspector,, în cadrul Inspecției Procurorilor. Măsura dată implică și mijloace financiare suplimentare în sumă de 1 065,9 mii lei din contul bugetului de stat, impact care nu a fost prevăzut în bugetul aprobat pentru anul 2023. Prin urmare, atât nota informativă a proiectului cât și analiza de impact a acestuia nu oferă detalii și argumentările de rigoare aferente necesității suplinirii cu încă 3 unități de personal, cât și calculele rezultate în sumă de 1065,9 mii lei, luând în considerare și faptul că pentru 6 unități de personal (5 inspectori și 1 inspectorșef) necesarul anual pentru salarizare a fost estimat în sumă de 2 145,2 mii lei anual, iar pentru 3 unități, 1065,9 mii lei anual. Odată ce intrarea în vigoare a proiectului	Se acceptă <i>Cheltuielile aferente modificărilor ce vizează Inspecția procurorilor:</i> Pentru transferarea din cadrul PG în cadrul CSP a Inspecției procurorilor va fi necesară transmiterea liniei de buget de la o instituție la alta, în mărime de <u>2.225,2 mii lei</u>. În plus pentru transferul Inspecției de la PG la CSP vor fi necesari aproximativ <u>1302378.00 lei, pentru asigurarea logistică a inspecției</u> (calculatoare, imprimante, mobilier, mașină de serviciu etc.). Nu în ultimul rând majorarea numărului de inspectori așa cum am arătat mai sus cu încă trei unități va necesita cheltuieli suplimentare în mărime de <u>735.455 lei</u>.

	de lege se propune a fi la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, impactul anual aditional estimat de 1065,9 mii lei pentru salarizarea suplimentară a 3 inspectori se consideră supraevaluat. Astfel, ar fi potrivit completarea notei informative a proiectului cu informații detaliate și argumentate privind costul ce implică 1065,9 mii lei. Totodată, cu referire la propunerile de amendare a Legii nr. 270/2018 prin prisma majorării claselor de salarizare pentru inspectori și inspector-șef din cadrul Inspecției Procurorilor la nivelul inspectorilor judecătorești, din motivul că misiunea și sarcinile acestora sunt similare, această măsură analogic urmează a fi însoțită de argumentări și analize detaliate la nivel de evaluare a funcțiilor respective considerate a fi similare. Respectiv, pentru transferul Inspecției procurorilor de la Procuratura Generală la Consiliul Superior al Procurorilor se solicită alocarea suplimentară a mijloacelor în sumă de circa 954,8 mii lei necesari pentru asigurarea bazei tehnico-materiale a inspecției în număr de 6 unități, fără a fi luată în calcul propunerea de suplinire a inspecției cu 3 unități. Astfel, nota informativă și analiza de fundamentare a impactului actului normativ urmează a fi completată cu estimările respective.	Având în vedere că aceste cheltuieli suplimentare implică finanțare de la bugetul de stat, cheltuieli care nu au fost prevăzute în cadrul bugetar pe termen mediu, se propune un termen de intrare în vigoare de 3 luni de la data publicării prezentului proiect de lege. Acest lucru este necesar pentru a da răgaz și timp suficient procesului de rectificare bugetară.
	Ministerul Finanțelor Cu referire la modificările propuse în prezentul proiect la Colegiile CSP, se constată că cheltuielile necesare pentru plata indemnizațiilor membrilor colegilor se estimează la o sumă anuală de 3043,5 mii lei, calculată la numărul maxim de ședințe pentru care se va achita indemnizații, care are impact financiar fara acoperire integrală de la bugetul de stat. În acest context menționăm, că în conformitate cu prevederile art.17 alin. (2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget. Or, conform art. 131 alin. (6) din Constituția Republicii Moldova, nici	Se acceptă parțial Dispozițiile tranzitorii au fost modificate. Menționăm că concursurile pentru selectarea membrilor în cadrul colegiului nou creat oricum vor dura în timp, minim 3 luni de zile timp suficient pentru a asigura CSP cu fondurile de salarizare necesare.

	o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare. Totodată, similar avizului precedent, propunerile date urmau a fi prezentate Ministerului Finanțelor pentru examinare în cadrul procesului de elaborare a Cadrului Bugetar pe Termen Mediu pentru anii 2024-2026. Reieșind din cele expuse, proiectul în cauză urmează a fi definitivat prin prisma celor menționate.	
Sinteza pe marginea Raportului anticorupție nr. ELO23/8666 din 14 aprilie 2023		
Art.II pct.14 potrivit proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative Art.II - Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură [...], se modifică după cum urmează: [...] 14. Articolul 76: [...] se completează cu alineatul (3), cu următorul cuprins: „(3) Membrul Consiliului Superior al Procurorilor în privința căruia a fost pornită urmărirea penală pentru infracțiuni care se pedepsesc cu închisoarea poate fi suspendat din funcție de către Consiliul Superior al Procurorilor, cu votul majorității membrilor Consiliului. Dacă vinovăția nu a fost probată sau dacă a fost pronunțată o sentință de achitare ori de încetare a procesului penal pe motiv de reabilitare, suspendarea din funcție încetează.”	Obiecții: Menționăm că expresia „poate fi” din alin. (3) al art.76 propus spre modificare este ambiguă, întrucât suspendarea membrului Consiliului Superior al Procurorilor în privința căruia a fost pornită urmărirea penală pentru infracțiuni care se pedepsesc cu închisoarea nu trebuie să determine apariția altor circumstanțe care nu ar suspenda activitatea acestuia. Asemenea discreții pot fi folosite în mod abuziv de către subiectul responsabil de implementare pentru a obține recompense necuvenite pentru a fi determinat să nu își exercite atribuțiile în modul corespunzător. În cazul dat, în vederea asigurării coerenței, stabilității și predictibilității normelor juridice prevăzute de art.3 alin. (1) lit.c) din Legea nr.100/2017, propunem reexaminarea acestei prevederi. Recomandări: Revizuirea/excluderea cuvintelor „poate fi” din alin.(3) al art.76 propus de proiect, astfel încât să fie excluse oportunitățile de manifestare a comportamentului discreționar de către responsabilii de aplicare a acestei norme.	Se acceptă Art. 76 alin. (3) va avea următorul cuprins: „(3) Membrul Consiliului Superior al Procurorilor în privința căruia a fost pornită urmărirea penală pentru infracțiuni care se pedepsesc cu închisoarea este suspendat din funcție de către Consiliul Superior al Procurorilor, cu votul majorității membrilor Consiliului. Dacă vinovăția nu a fost probată sau dacă a fost pronunțată o sentință de achitare ori de încetare a procesului penal pe motiv de reabilitare, suspendarea din funcție încetează.”
Art.II pct.23 potrivit proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative Art.II - Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură [...], se modifică după cum urmează: [...]	Obiecții: În urma analizei prevederilor precitate, se atestă caracterul lacunar al reglementărilor propuse, acestea sunt formulate de o manieră ambiguă, acordând posibilități de interpretare preferată și în dependență de interesul urmărit de către responsabilii de implementare al aplicării. <i>Primo</i>, se evidențiază expresia utilizată	Se acceptă parțial Art. 89¹ alin. (9) lit. g) va avea următorul cuprins: „g) prezintă Consiliului Superior al Procurorilor până la 31 martie a anului în curs raportul anual cu privire la activitatea sa în anul precedent, și

23. Se completează cu articolele 89/1 și 89/2 cu următorul cuprins: „Articolul 89/1. Inspecția procurorilor [...] (8) În exercițiul atribuțiilor sale, inspectorii beneficiază de garanțiile de independență și inviolabilitate similare cu cele ale procurorilor. (9) Inspecția procurorilor are următoarele competențe: [...] g) prezintă Consiliului Superior al Procurorilor raportul anual cu privire la activitatea sa, care se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor. [...] Articolul 89/2. Răspunderea inspectorului din Inspecția procurorilor.	la alin. (8) al art.89/1 propus de proiect de genul „<i>garanțiile de independență și inviolabilitate similare cu cele ale procurorilor</i>” care este confuză și va crea incertitudine la aplicare referitor la înțelesul acesteia, deoarece nu relevă la concret cum se asigură independența și inviolabilitatea inspectorilor și în ce măsură sunt similare cu cele ale procurorilor. Un alt aspect, în conținutul normei lit. g) din alin. (9) al art.89/1 propus de proiect, nu este prevăzut un termen concret în limita căruia Inspecția procurorilor prezintă Consiliului Superior al Procurorilor raportul anual de activitate. Lipsa unor termene concrete în acest sens poate admite situații în care acești termeni vor fi stabiliți la propria discreție de către responsabilii de implementare. Astfel, formula propusă de proiect va lăsa loc de interpretări abuzive din partea Inspecției, iar ca urmare va apărea discreția excesivă de a aprecia și stabili în fiecare caz separat termene care îi sunt convenabile, atât pentru propriile acțiuni, cât și pentru acțiunile altor subiecți de drept cărora aceste termene le sunt aplicabile. Adițional, cu referire la art.89/2 care stabilește răspunderea inspectorului din Inspecția procurorilor, se va reține lipsa unui termen concret pentru atragere la răspundere disciplinară și nici nu se face referire la alte prevederi/acte normative, aplicabile în situația inspectorilor. Astfel, dacă examinăm cuprinsul art.40 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură și a modificărilor propuse prin prezentul proiect referitor la aspectul dat, se constată că procurorul poate fi tras la răspundere disciplinară în termen de până la 3 ani și respectiv 1 an de la data devenirii irevocabile a hotărârii instanței naționale sau internaționale, dar nu mai târziu de 5 ani de la data comiterii abaterii respective, în cazul constatării abaterii disciplinare prevăzute la art.38 lit.e1 din legea citată. În aceeași ordine de idei, invocăm și prevederea art.209 din Codul muncii care stabilește la alin. (2) că „<i>Sanțiunea disciplinară nu poate fi aplicată după expirarea a 6 luni din ziua comiterii</i>	care se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor;” Termenul de publicare pe pagina web a CSP a raportului anual al Inspecției procurorilor se subînțelege a fi cel la care a fost primit însă nu mai mult de 31 martie. Acest aspect reiese din obligația de a prezenta raportul către CSP, și din realizarea unei obligații legale, care poate fi demonstrată prin plasarea pe site a raportului în discuție. Mai mult, publicarea pe pagina web a CSP nu ține de obligația Inspecției ci a CSP, iar aceste prevederi nu se pliază cu obiectul de reglementare a art. 89¹ care se referă la activitatea inspecției. Art. 89² alin. (1) va avea următorul cuprins: „Inspectorul poartă răspundere pentru acțiunile sau inacțiunile sale săvârșite în exercitarea mandatului, în conformitate cu prezenta lege și art. 23 din Legea nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcție de demnitate publică. Inspectorul poate fi tras la răspundere disciplinară în termen de 2 ani de la data comiterii abaterii disciplinare.” În ceea ce privește garanțiile de care se bucură inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor așa cum este prevăzut la art. 89¹ alin. (8), legea stabilește destul de clar și explicit că toate garanțiile procurorilor sunt valabile și în privința inspectorilor. Garanțiile de independență și inviolabilitate sunt stabilite la art. 33 și 34 din Legea nr. 3/2016.
---	---	--

	<i>abaterii disciplinare [...] În termenele indicate nu se include durata desfășurării procedurii penale.” Prin urmare, aprobarea proiectului în redacția propusă la art.89/2 va acorda Consiliului Superior al Procurorilor competența de a aprecia și stabili în fiecare caz separat termene care îi sunt convenabile atât pentru propriile acțiuni, cât și pentru acțiunile inspectorilor cărora aceste termene le sunt aplicabile, altfel spus, Consiliu va avea oportunitatea de a alege în privința unui sau altui inspector de a aplica un termen sau altul. Spre exemplu, în privința unui inspector Consiliul va aplica termenul de 3 ani de la data comiterii abaterii disciplinare sau 1 an sau 5 ani, în modul prevăzut de Legea nr.3/2016, iar în privința unui alt inspector – termenul de 6 luni din ziua comiterii abaterii disciplinare potrivit Codului muncii.</i> Recomandări: În vederea asigurării clarității, coerenței, stabilității și predictibilității normelor juridice, potrivit art.3 alin. (1) lit. d) din Legea nr.100/2017, se propune ca prevederile alin. (8) al art.89/1 din proiect la care s-a făcut referință să fie examinate prin prisma criteriilor enunțate, în vederea reglementării clare cum se asigură independența și inviolabilitatea inspectorilor Inspecției procurorilor și în ce măsură sunt similare cu cele ale procurorilor. La lit. g) din alin. (9) al art.89/1 propus de proiect, se recomandă completarea cu prevederi clare privind data limită de prezentare Consiliului Superior al Procuraturii de către Inspecția procurorilor a raportului anual de activitate (spre exemplu, se propune următorul cuprins: „prezintă Consiliului Superior al Procurorilor, pînă la data de X, raportul anual cu privire la activitatea sa. Raportul se publică pe pagina web oficială a Consiliului în termen de X zile de la data aprobării de către acesta”). La art.89/2 propus de proiect, se recomandă stabilirea termenului de prescripție pentru atragere la răspundere disciplinară a inspectorilor din Inspecția procurorilor.	O astfel de prevedere este și la moment în vigoare și nu a suscitat probleme de aplicare.
--	--	--

Art.V potrivit proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative Art.V - [...] (2) Mandatul membrilor Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor și a Colegiului pentru evaluarea performanțelor procurorilor încetează de drept. [...] (4) Procedurile de evaluare a procurorilor aflate în derulare la momentul intrării în vigoare a prezentei legi se suspendă, și urmează a fi reluate de noua componentă a Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor. (5) Candidații care până la intrarea în vigoare a prezentei legi au depus dosarele pentru participare la concursurile pentru ocuparea funcțiilor vacante de membru al Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor urmează să confirme în scris, în termen de 5 zile disponibilitatea de a participa la concursul prevăzut la alin.(6) lit.a). [...] (12) Procedurile disciplinare aflate în derulare la data intrării în vigoare a prezentei legi se suspendă, și urmează a fi reluate de noua componentă a Inspecției procurorilor.	Obiecții: Redacția conținută în alin. (2) generează incertitudine privitor la momentul în care încetează de drept mandatul membrilor Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor și a Colegiului pentru evaluarea performanțelor procurorilor. Or, din înțelesul art. V acțiunea respectivă se va realiza la data intrării în vigoare a modificărilor operate prin prezentul proiect de lege. În același timp, norma propusă la alin.(4) este formulată de o manieră discreționară, nefiind clar stabilită perioada pentru care se suspendă procedurile de evaluare a procurorilor aflate în derulare la momentul intrării în vigoare a legii, ceea ce va determina interpretări abuzive atât din partea colegiului nou format - Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor, cât și din partea colegiile comasate - Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor și Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor, de a aprecia și stabili în fiecare caz separat perioada care le este convenabilă, atât pentru propriile acțiuni, cât și pentru acțiunilor procurorilor cărora această perioadă este convenabilă. Aceeași obiecție este valabilă și pentru alin. (12). Cu referire la alin. (5), se remarcă aspecte incerte privitor la participarea la concurs a candidaților care până la intrarea în vigoare a modificărilor promovate prin prezentul proiect de lege au depus dosarele pentru participare la concursul pentru ocuparea funcțiilor vacante de membri ai Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor. Expresia utilizată în textul normei „<i>candidații urmează să confirme în scris, în termen de 5 zile</i>” este confuză și nu exprimă cu exactitate termenul în care candidatul urmează să confirme disponibilitatea participării, mai bine spus momentul de la care începe a curge acest termen. La fel, se relevă că norma respectivă conține trimiteri defectuoase, fiind utilizată expresi, „<i>ac oncursul prevăzut la alin. (6) lit. a)</i>”, fapt ce va crea incertitudine la aplicare. În acest sens, analizând cuprinsul alin. (6) din art. V potrivit proiectului, acesta nu conține	Se acceptă parțial Dispoziții tranzitorii: Alin. (5) a fost modificat și va avea următorul cuprins: „(5) Candidații care până la intrarea în vigoare a prezentei legi au depus dosarele pentru participare la concursurile pentru ocuparea funcțiilor vacante de membru al Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor și a Colegiului pentru evaluarea performanțelor urmează să confirme în scris, în termen de 5 zile lucrătoare de la data publicării prezentei legi disponibilitatea de a participa la concursul pentru funcția de membru în colegiul nou creat.” Cu referire la obiecția precum că nu este clar termenul de suspendare a procedurilor de evaluare, la moment acesta nu poate fi estimat, or urmează a fi aleși membrii din cadrul noului colegiu, pentru ca procedurile de evaluare să fie reinițiate. Un astfel de termen este imposibil de stabilit, fiind determinat de conjunctură de factori imprecisi. Cert este faptul că odată cu constotuirea noului colegiu, toate procedurile suspendate urmează a fi reluate.
---	---	--

	reglementări privitor la concursul menționat la alin. (5), nici nu este structurat pe litere, precum este indicat. Recomandări: La alin. (2), se propune completarea cu textul „<i>de la data intrării în vigoare a prezentei legi</i>”. La alin. (4), se recomandă stabilirea perioade i concrete de suspendare a procedurilo r de evaluare a procurorilor aflate în derulare la momentul intrării i în vigoare a legii. La alin. (5), se propune stabilirea momentului de la care începe a curge termenul de 5 zile, termen în care candidații care până la intrarea în vigoare a modificărilor promovate prin prezentul proiect de lege au depus dosarele pentru participare la concursul pentru ocuparea funcțiilor vacante de membri ai Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor, urmează să confirme disponibilitatea participării la concurs. La fel, alin. (5) necesită a fi reformulat prin excluderea textului „<i>la alin. (6) lit.a</i>” cu indicarea expresă a normei care prevede concursul menționat supra. La alin.(12), se recomandă stabilirea perioadei pentru care se suspendă procedurile disciplinare aflate în derulare la data intrării în vigoare a legii, cu luarea în considerare a termenului de prescripție pentru atragerea la răspundere disciplinară a procurorului.	
Avizarea inițială		
Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Conținutul obiecției/ propunerii/recomandării	Argumentarea autorului proiectului
1. În tot cuprinsul legii, cuvintele „Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor” la orice formă gramaticală se substituie cu	Consiliul Superior al Procurorilor Excluderea sintagmei „selecția și” din denumire.	Nu se acceptă Proiectul de lege se axează în principal pe comasarea celor două colegii din cadrul CSP-

cuvintele „Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor” la forma gramatical corespunzătoare. În tot cuprinsul legii, cuvintele „Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor” la orice formă gramaticală se substituie cu cuvintele „Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor” la forma gramatical corespunzătoare.	Procedura de evaluare înglobează aspecte referitoare la selecția procurorilor.	ului. Aici ne referim la Colegiul pentru selecția și cariera procurorului și Colegiul pentru evaluarea performanțelor procurorului. Pentru a nu crea confuzie între atribuțiile colegiului nou creat considerăm necesar totuși a păstra în denumirea Colegiului noțiunea de selecție. Componenta de selecție a procurorilor va presupune ca și în prezent examinarea dosarelor candidaților la funcția de procuror, actele prezentate de către candidați și cele referitoare la candidați; organizarea și desfășurarea interviurilor cu participanții la concurs, dar și alte atribuții în acest sens. Optăm pentru o denumire complexă și în contextul sincronizării cu prevederile proiectului de lege ce se referă la procedura de selecție și evaluare a judecătorilor, care propune o denumire similară colegiului respectiv din cadrul CSM-ului.
1. Articolul 25 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins: „(5) Curgerea termenului mandatului indicat la alin.(4) se suspendă în cazul în care procurorul ales de Adunarea Generală din rândul procurorilor, obține calitatea de membru al Consiliului Superior al Procurorilor și se reia, pentru exercitarea părții rămase, la expirarea acestei calități.”.	Consiliul Superior al Procurorilor Regândirea sau, eventual, excluderea acestui mecanism juridic. Această prevedere este relevantă doar în cazul când mandatul membrului Consiliului Superior al Procurorilor este de 4 ani. Odată cu stabilirea mandatului pentru un membru al Consiliului Superior al Procurorilor de 6 ani, o asemenea modalitate nu este rezonabilă și nu se justifică din punct de vedere juridic (în interiorul termenului de 6 ani poate să se consume juridic un alt mandat deplin de procuror-șef sau adjunct, care e de 5 ani). Mai mult de atât, dacă se decide de a lăsa posibilitatea suspendării curgerii mandatului pentru perioada cât titularul e membru al Consiliului Superior al Procurorilor, atunci legea trebuie să prevadă ce se întâmplă nemijlocit cu funcția în acest timp (cine o	Se acceptă Modificarea de la art. 25 prin care s-a propus completarea cu alin. (5) a fost exclusă din proiectul de lege.

exercită, cum se dispune interimatul) pentru că e vorba despre o perioadă îndelungată.
Totodată, o altă observație vizează și faptul că formularea alin.(5) este una imperativă, astfel încât membrul Consiliului Superior al Procurorilor la expirarea acestei calități, este obligat să reia mandatul funcției din care a fost detașat.
Includerea sintagmei „după caz”, care va oferi posibilitatea alegerii continuării sau nu a părții rămase a mandatului (dacă se păstrează acest text).
Pentru a exclude obligativitatea reluării mandatului în sensul menționat.
Considerăm oportună sincronizarea conținutului alin.(5) cu prevederile art.54 alin.(7) și art.76 alin.(4) din proiect, care stabilesc posibilitatea oferirii membrului ales al Consiliului Superior al Procurorilor, ocuparea fie a funcției deținute până la detașare, fie, cu consimțământul său, acordarea unei alte funcții de procuror vacante.

Procuratura Generală

La pct.3 din proiect cu referire la modificările propuse la art.25 și anume completarea acestuia cu alineatul (5).
Astfel, potrivit modificărilor procurorii aleși în cadrul CSP sunt detașați din funcția de procuror pe întreaga perioadă, iar la expirarea termenului procurorului i se acordă funcția deținută anterior până la detașare, inclusiv și în cazul funcției de conducere. Prin urmare, în cazul procurorilor care dețineau funcții de conducere, la momentul alegerii lor în CSP, aceste funcții urmează să devină vacante doar temporar, astfel încât procurorii aleși în cadrul CSP să își poată relua automat funcția la sfârșitul mandatului sau la încetarea calității de membru al CSP potrivit art. 76 din Legea nr. 3/2016. Totodată, având în vedere și modificările propuse în proiect la art.73 alineatul (1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, se deduce că

	funcția de conducere în cazul alegerii procurorilor în CSP poate deveni temporar vacantă pentru un termen de până la 6 ani. În acest, sens este de menționat că proiectul este lacunar și nu pune în lumină procedura de numire în funcția de conducere a unui procuror pe perioada vacanței temporare a funcției de conducere care poate fi una destul de mare (6 ani). Or, proiectul nu oferă răspunsuri la întrebările ce țin de funcția de conducere temporar vacantă: se va numi procuror-șef interimar pe un termen de 6 ani sau se va numi concurs și se va selecta persoana în bază de concurs care poate fi numită pentru un mandat de 5 ani (art.25 alin. (4) din Legea nr.3/2016) sau până la revenirea procurorului în funcție.....ș.a. În circumstanțele descrise, considerăm că este lipsit de un scop legitim și nu are o justificare obiectivă și rezonabilă opțiunea autorului de a include reglementări cu privire la menținerea unei funcții de procuror-șef ca temporar vacantă pe o perioadă de până la 6 ani, precum și nici nu pot fi numite rezonabile nici soluțiile care pot interveni pentru ocuparea funcției de conducere temporar vacantă pentru acest termen destul de mare (6 ani) și care poate fi variabil (calitatea de membru al CSP poate înceta și în circumstanțele prevăzute de art.76 alin.(1) din Legea nr.3/2016), având în vedere importanța funcțiilor în discuție, inclusiv competența de organizare și coordonare eficientă a activității subdiviziunii, a comportamentului și comunicării cu procurorii din subordine, a asumării responsabilităților și a aptitudinilor manageriale. Având în vedere cele menționate nu susținem amendamentul în cauză și optăm pentru menținerea reglementărilor actuale cu referire la acest aspect și anume că <u>la expirarea termenului pentru care a fost detașat, procurorului i se acordă o funcție de procuror vacantă, cu excepția funcției de procuror-șef.</u>	
3. Articolul 38:	Consiliul Superior al Procurorilor	Nu se acceptă

litera a) se completează cu textul „prevăzute la art. 6 alin. (3) din prezenta lege”	Reformulare după cum urmează: „prevăzute de art.6 alin.(3) din prezenta lege și de instrucțiunile/regulamentele instituționale/interne” Modul de exercitare a atribuțiilor de serviciu ale procurorilor este reglementat nu doar de art.6 alin.(3) din Legea nr.3/2016, dar și de ordine, ghiduri, instrucțiuni interne, care, de asemenea, au caracter obligatoriu pentru procurori (a se vedea art.12 alin.(2) din Legea nr.3/2016), iar neîndeplinirea acestora poate reprezenta obiect al unei investigații disciplinare, înscriindu-se în conceptul disciplinei de muncă. Procuratura Generală La pct.4 din proiect cu referire la modificările propuse pentru articolul 38 din Legea nr.3/2016: Proiectul propune modificarea literei a) în sensul reducerii incertitudinii unor temeuri de tragere la răspundere disciplinară și stabilirii concrete a încălcărilor procurorilor care atrag răspunderea disciplinară. Având în vedere că se modifică și litera b) din art.38 atunci stabilim că încălcarea de către procuror a prevederilor actelor normative emise în cadrul Procuraturii nu va constitui o încălcare disciplinară. În context, potrivit art.2 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative: „act normativ – act juridic adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică, care are caracter public, obligatoriu, general și impersonal și care stabilește, modifică ori abrogă norme juridice care reglementează nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice și care sînt aplicabile unui număr nedeterminat de situații identice;”. Totodată, art. 16 alin. (1), (2) și (6) al Legii nr.100/2017 prevede că: „autoritățile administrației publice centrale de specialitate și autoritățile publice autonome emit sau aprobă, în condițiile legii, acte normative. Actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome sînt emise sau	Cu referire la respectarea de către procuror a reglementărilor stabilite de instrucțiunile interne menționăm că o astfel de obligație se regăsește la art. 6 alin. (3) lit. b) „să respecte prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii;”. Prin urmare considerăm că trimiterea făcută la art. 6 alin. (3) este suficientă să cuprindă tot spectrul de obligații pe care procurorul trebuie să le respecte.
---	--	---

	aprobate numai în temeiul și pentru executarea legilor și a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului. ... Regulamentele, instrucțiunile, regulile și alte acte normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome se aprobă prin hotărîre sau ordin care se semnează de către conducătorii autorităților emitente.”. Prin urmare, procurorii urmează să-și exercite activitatea și în conformitate cu regulamentele, instrucțiunile, regulile stabilite prin Ordinul Procurorului General care sunt obligatorii. În acest context, propunem a completa art. 6 alin. (3) lit.a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură cu textul „și alte acte normative”.	
4.Articolul 38: litera b) va avea următorul cuprins: „b) emiterea actului procedural prin care, intenționat sau din neglijență gravă, au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale privind drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte;”;	Consiliul Superior al Procurorilor Reformularea textului propus sau îmbunătățirea/clarificarea noțiunii în vigoare. Versiunea textului reflectată în proiect este, de fapt, o dublare/paralelism față de actuala lit.e¹) din același articol. Respectiv, dacă se dorește evidențierea aspectului privind emiterea actului procedural, atunci este plauzibilă completarea textului din lit.e¹), deoarece există o legătură juridică strânsă între noțiunile de referință.	Nu se acceptă Art. 38 litera b) într-adevăr poate presupune o dublare de ordin conceptual cu abaterea disciplinară de la litera e¹. Totuși, lit. e¹ se aplică doar în cazul depistării de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin hotărâre, a încălcării drepturilor sau libertăților fundamentale ale unei persoane și dispunerea achitării unor sume în beneficiul acesteia; sau în cazul pronunțării unei hotărâri de către o instanță judecătorească națională, ca urmare a condamnării statului de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin care s-a dispus achitarea unor sume din contul statului. Sesizarea la CSP se depune de către Ministerul Justiției la notificarea Agentului Guvernamental. În eventualitatea renunțării la lit. b în versiunea propusă de prezenta lege, procurorul nu va fi pasibil de tragere la răspundere disciplinară dacă nu ar exista o hotărâre de condamnare la CEDO.

5.Articolul 40: la alineatul (1) textul „1 an” se substituie cu textul „5 ani”; alineatul (2), se abrogă.	Consiliul Superior al Procurorilor Propunem renunțarea la această modificare. Considerăm excesiv termenul de 5 ani propus pentru atragerea la răspundere disciplinară a procurorului. Menționăm că, pentru comparație, potrivit art.60 din Codul penal, persoana se eliberează de răspundere penală (care este mai severă cu mult decât răspunderea disciplinară), dacă au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare și 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave. Respectiv, în situația când se pune în discuție răspunderea disciplinară, este disproporționat și inechitabil să existe o egalare a severității condițiilor de aplicare a sancțiunii cu profilul unei fapte penale, al cărei grad prejudiciabil este, evident, mai mare. Procuratura Generală La pct.5 din proiect cu referire la modificarea art.40 alin. (1) din Legea nr.3/2016: Proiectul propune majorarea termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere disciplinară a procurorului de la 1 an la 5 ani. Considerăm că termenul de 5 ani este un termen exagerat și prea extins având în vedere gravitatea abaterii disciplinare prin raportare la gravitatea unei contravenții sau infracțiuni. În acest sens, se constată că, în mod paradoxal, termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere disciplinară ajunge să fie de cinci ori mai mare decât termenul stabilit de legiuitor pentru tragerea la răspundere contravențională și de aproape trei ori mai mare decât termenul de prescripție stabilit pentru infracțiunile ușoare, fiind echivalat cu termenul de prescripție stabilit pentru infracțiunile mai puțin grave, care potrivit art.16 alineatul (3) din Codul penal sunt faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 5 ani inclusiv.	Se acceptă parțial Art. 40 alin. (1) va avea următorul cuprins: „(1) Procurorul poate fi tras la răspundere disciplinară în baza sesizării privind faptele ce pot constitui abateri disciplinare depusă în termen de cel mult 3 ani de la data comiterii abaterii disciplinare.” la alineatul (2), prima propoziție se exclude. Această soluție intervine în contextul în care și în cazul judecătorilor a fost instituit un mecanism similar. A se vedea modificările operate prin Legea nr. 5/2023 pentru modificarea unor acte normative (răspunderea disciplinară a judecătorilor și activitatea inspecției judiciare).
--	---	---

	Potrivit notei informative, autorul argumentează necesitatea extinderii acestui termen după cum urmează: „...Actualmente, termenul general de prescripție pentru tragerea la răspundere disciplinară a procurorilor este de 1 an și cu titlu de excepție 3 ani. Acest termen este unul relativ scurt, mai ales în raport cu mai mulți factori care creează riscul împlinirii termenului de prescripție înainte de a trage persoana la răspundere disciplinară: -actuala procedură disciplinară, care s-a dovedit una anevoioasă; -volumul mare de lucru al inspectorilor din cadrul Inspecției procurorilor; În aceste condiții propunem majorarea termenului de tragere la răspundere disciplinară a procurorilor la 5 ani. Menționăm că o prevedere similară se regăsește și în privința tragerii la răspundere disciplinară a judecătorilor unde recent termenul de 2 ani a fost majorat la 5. Considerăm că o echivalare a celor două proceduri (pentru judecători și procurori) ar permite investigarea abaterilor disciplinare în dacă acestea, spre exemplu, în cazul unui dosar de rezonanță, sunt comise în egală măsură atât de judecător cât și de procurorul de caz. ...”. Prin urmare, soluția propusă de autor nu vine să înlăture cauzele problemei (procedura anevoioasă și volum mare de lucru), ci efectele acesteia. Astfel, considerăm că intenția autorului de a mări termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere disciplinară a procurorilor din motiv că inspectorii din cadrul Inspecției procurorilor au un volum mare de lucru, nu poate fi acceptată. Or, o soluție pentru înlăturarea cauzelor problemei ar constitui modificarea articolul 89¹ (propus în proiect) în sensul măririi numărului inspectorilor de la „6” la „10”. Totodată, considerăm că nu sunt pertinente nici argumentele evocate în nota informativă la proiect potrivit căreia, o prevedere similară se regăsește și în privința tragerii la răspundere disciplinară a judecătorilor unde recent termenul de 2 ani a fost majorat cu 5 ani. În acest sens, menționăm că, potrivit art.5 alin. (1) din Legea nr.178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a	
--	--	--

	judecătorilor (modificat prin Legea nr.5/2023): „Sesizarea privind faptele judecătorului care pot constitui abateri disciplinare poate fi depusă în termenul de cel mult 3 ani de la data comiterii faptelor respective”. Astfel, caracterul echitabil al procedurilor disciplinare realizate în privința procurorului trebuie să fie determinat de un termen de prescripție în limitele căruia conduita subiectului oficial mai poate fi considerată prejudiciabilă și susceptibilă de sancționare. Termenul urmează a fi unul rezonabil, apreciat atât luând în considerație specificul competențelor procurorului, cât și apreciind perioada pentru care o anumită conduită ilegală își menține capacitatea de a genera efecte negative asupra activității procurorilor. Or, în materia răspunderii disciplinare este foarte important să se realizeze un echilibru între necesitatea de a fi sancționată conduita procurorului, care este incompatibilă cu exigențele deontologice impuse acestui corp profesional, și necesitatea de a-i fi respectată independența. Având în vedere cele expuse, nu susținem amendamentul menționat și propunem la art.40 alin.(1) din Legea nr.3/2016 textul „1 an” a-l substitui cu textul „2 ani”, iar alineatul (2) a-l lăsa în redacția actuală.	
6.Articolul 54 alineatul (7) va avea următorul cuprins: „(7) La expirarea termenului pentru care a fost detașat, procurorului i se acordă funcția deținută anterior până la detașare, sau cu consimțământul său, i se acordă o altă funcție de procuror vacantă, sau echivalentă în condițiile ca aceasta să nu constituie o promovare în raport cu funcția deținută pînă la detașare.”	Consiliul Superior al Procurorilor Textul urmează a fi îmbunătățit pentru a asigura claritate și previzibilitate. Nu este clar ce se întâmplă cu funcția din care a fost detașat un procuror pentru perioada detașării. Ar rezulta că funcția nu este vacantă în sensul direct (ea trebuie păstrată pentru procurorul detașat) și, în consecință, nu poate fi ocupată de alt procuror. În special, se creează o confuzie pentru situația când, de exemplu, procurorul deține o funcție de procuror-șef și se detașează pentru exercitarea mandatului de Agent Guvernamental. Din perspectivă practică, este imposibilă o asemenea soluție, deoarece se menține o stare de incertitudine asupra funcției	Se acceptă parțial Articolul 54 alineatul (7) va avea următorul cuprins: <i>„(7) La expirarea termenului pentru care a fost detașat, procurorul preia funcția deținută anterior până la detașare sau, cu consimțământul său, i se oferă o altă funcție de procuror vacantă ori echivalentă cu cea deținută pînă la detașare, cu condiția că corespunde cerințelor pentru funcția vacantă și că aceasta nu constituie o promovare în raport cu funcția deținută pînă la detașare.”</i>

	nemijlocite de procuror-șef o durată îndelungată (mandatul de Agent Guvernamental este e 7 ani). În vederea soluționării unor dileme ce apar pentru situațiile respective, poate fi optimă soluția constituirii unei resurse de personal numită „fond de rezervă”, care să poată fi activată în situații strict definite (de exemplu – la încheierea detașării unui procuror, la încheierea mandatului de membru al Consiliului Superior al Procurorilor, la încheierea mandatului de procuror-șef sau adjunct), ceea ce ar putea răspunde într-o manieră echitabilă la așteptarea legitimă că la încheierea detașării există garanția de a activa cel puțin într-o funcție echivalentă celei deținute până la detașare. Procuratura Generală La pct.8 din proiect nu susținem modificările propuse pentru alineatul (7) al art. 54 având în vedere argumentele expuse în pct. 1 din prezentul aviz.	
7. La articolul 69: alineatul (3²) cifra „3” se substituie cu cifra „2”.	Consiliul Superior al Procurorilor Propunem renunțarea la această modificare. În opinia noastră, prezintă dificultate soluția că un procuror cu o vechime în muncă de 2 ani ar putea fi apreciat ca o autoritate recunoscută în domeniul său de activitate, cerință obligatorie pentru a candida la funcția de membru al Consiliului Superior al Procurorilor. Menționăm că aceste prevederi impun o acuratețe juridică deosebită din perspectiva responsabilităților degajate de natura competențelor atribuite Consiliului Superior al Procurorilor. Astfel, în atribuțiile Consiliului Superior al Procurorilor revine, inclusiv, alegerea Procurorului General, evaluarea activității Procurorului General cu posibilitatea demiterii acestuia, acordul pentru suspendarea din funcție a procurorilor, etc., iar diminuarea plafonului de experiență profesională pentru a candida în Consiliul Superior al Procurorilor nu este compatibilă cu cerința formării unor abilitați bazate pe o vechime suficientă în profesie.	Se acceptă Propunerea de a modifica art. 69 alin. (3²) a fost exclusă din proiect.

	Drept exemplu relevant invocăm art.7 alin.(1) din Legea nr.317/2004 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii din România, potrivit căruia „Membrii Consiliului Superior al Magistraturii se aleg din rândul judecătorilor și procurorilor numiți de Președintele României, cu o vechime de cel puțin 7 ani în funcția de judecător sau procuror definitiv și care nu au fost sancționați disciplinar în ultimii 3 ani.” Procuratura Generală La pct.9 din proiect cu referire la modificările propuse la art.69 alin. (3²) din Legea nr.3/2016: Proiectul propune modificarea termenului de vechime necesar în funcția de procuror (de la 3 ani la 2 ani), pentru a putea accede la funcția de membru al Consiliului Superior al Procurorilor. Nu este clară intenția autorului de a micșora termenul de vechime de la 3 ani la 2 ani și care sunt motivele ce au stat la baza înaintării acestor amendamente, având în vedere că în nota informativă la proiect lipsește argumentarea necesității modificării în acest sens. Vom nota, în context, că termenul de 2 ani de vechime în funcția de procuror pentru a fi ales în funcția de membru al CSP este prea mic având în vedere misiunea și competența Consiliului Superior al Procurorilor, inclusiv: de a garanta independența și imparțialitatea procurorilor, de a propune numirea sau demiterea Procurorului General; de a propune numirea, transferarea, promovarea și demiterea procurorilor, de a examina contestațiile împotriva hotărârilor colegiilor precum și de a aplica sancțiuni disciplinare față de procurori. Acest fapt presupune că, membrii CSP posedă abilități organizaționale și administrative avansate și urmează să fie suficient de calificați să examineze subiectele ce țin de competența și politica instituției.	
8. La articolul 71 alineatul (1): cifra „4” se substituie cu cifra „3”;	Consiliul Superior al Procurorilor Recomandăm ca la dispozițiile finale și tranzitorii să se menționeze că aceste prevederi se aplică începând cu exercitarea	Se acceptă Art. IV din proiect a fost completat cu următorul alineat:

se completează cu o propoziție cu următorul cuprins: „Președintele Consiliului Superior al Procurorilor nu poate fi reales.”	mandatului de către următoarea componentă a Consiliului Superior al Procurorilor. Din momentul intrării în vigoare a modificărilor din proiect, se constată că președintele Consiliului Superior al Procurorilor în exercițiu nu își poate îndeplini atribuțiile, iar posibilitatea realegerii în condițiile actuale nu se justifică, ținând cont că în scurt timp va avea loc alegerea unei noi componente a Consiliului Superior al Procurorilor.	<i>„(8) Mandatul de președinte al Consiliului Superior al Procurorilor în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi se prelungește, prin extindere, până la ocuparea funcției de membru de către succesorul de competență în condițiile Legii nr. 26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor.”</i>
9. Articolul 76: se completează cu alineatul (3), cu următorul cuprins: „(3) Membrul Consiliului Superior al Procurorilor în privința căruia a fost inițiată o procedură disciplinară sau a fost pornită o urmărire penală pentru infracțiuni care se pedepsesc cu închisoarea poate fi suspendat din funcție de către Consiliul Superior al Procurorilor, cu votul majorității membrilor Consiliului.”	Consiliul Superior al Procurorilor Propunem excluderea sintagmei „a fost inițiată o procedură disciplinară sau” La alin.(3) din art.76 necesită clarificare din care funcție va fi suspendat membrul Consiliului Superior al Procurorilor – din cea de membru al CSP sau: în cazul procurorilor din funcția de procuror din care a fost detașat, iar în cazul membrilor din rândul societății civile din funcția de care o deține. Proiectul examinat introduce prevederi noi privind răspunderea disciplinară a membrilor Consiliului Superior al Procurorilor, dar nu conține reglementări aferent procedurii: cine are dreptul inițierii procedurii disciplinare, cine efectuează cercetarea disciplinară, definirea abaterilor disciplinare, etc. Procuratura Generală La pct. 12 din proiect cu referire la modificarea art. 76 din Legea nr.3/2016: În proiect se propune completarea art.76 cu alineatul (3) în sensul reglementării cazurilor de suspendare din funcție a membrilor Consiliului Superior al Procurorilor și anume s-a propus suspendarea în 2 cazuri și anume când este: 1) inițiată o procedură disciplinară și 2) pornită o urmărire penală. În context, propunem a exclude din alineatul (3) textul „inițiată o procedură disciplinară sau” cu menținerea posibilității de a fi suspendat din funcția de	Se acceptă Art. 76 se completează cu alineatul (3), cu următorul cuprins: <i>„(3) Membrul Consiliului Superior al Procurorilor în privința căruia a fost pornită urmărirea penală pentru infracțiuni care se pedepsesc cu închisoarea poate fi suspendat din funcție de către Consiliul Superior al Procurorilor, cu votul majorității membrilor Consiliului. Dacă vinovăția nu a fost probată sau dacă a fost pronunțată o sentință de achitare ori de încetare a procesului penal pe motiv de reabilitare, suspendarea din funcție încetează.”</i>

	membru al Consiliului Superior al Procurorilor doar în cazul în care a fost pornită urmărirea penală. Or, procedura disciplinară poate fi pornită și la o plângere formală, în unele cazuri și abuzivă, pentru a fi verificate circumstanțele de fapt și de drept, fapt ce nu justifică suspendarea din funcția de membru CSP doar la pornirea procedurii disciplinare. În context, spre exemplu Legea nr.3/2016 reglementează că, procurorul poate fi suspendat din funcție doar la pornirea urmăririi penale (art.55 alin.(1)). Totodată, considerăm judicios a reglementa și posibilitatea membrului CSP de a ataca în instanța de judecată hotărârea de suspendare din funcția de membru CSP.	
Articolul 76: se completează cu alineatul (4), cu următorul cuprins: „(4) La încetarea mandatului membrului Consiliului Superior al Procurorilor ales din rândul procurorilor, în condițiile alin. (1) lit. a), b), c), e) și h), acestuia i se acordă funcția anterioară de procuror pe care a deținut-o până la detașare sau, cu consimțământul său, i se acordă o altă funcție de procuror vacantă.”	Consiliul Superior al Procurorilor Susținem modificarea propusă, aceasta constituind o garanție a mandatului de membru al organului de autoadministrare al procurorilor. În ipoteza acceptării introducerii „fondului de rezervă” considerăm justificată și echitabilă soluția ca procurorul al cărui mandat de membru al Consiliului Superior al Procurorilor a încetat, să aibă posibilitatea ocupării unei funcții de procuror în Procuratura Generală sau în procuraturile specializate. În susținerea soluției identificate invocăm că în Proiect se propune reformularea art.54 alin.(4), stabilindu-se condițiile generale pentru detașarea unui procuror. Astfel, potrivit acestor modificări, la expirarea termenului pentru care a fost detașat, procurorului i se acordă funcția deținută anterior până la detașare sau, cu consimțământul său, i se acordă o altă funcție de procuror vacantă, în condițiile ca aceasta <u>să nu constituie o promovare</u> în raport cu funcția deținută până la detașare.” Însă, la art.76 alin.(4) din proiect, observăm lipsa restricției referitoare la faptul ca funcția care i se acordă după detașare să nu constituie o promovare. În viziunea noastră, rezultă, din logica juridică, că raportat la membrii Consiliului Superior al Procurorilor ar fi posibilă	Se accepta Modificarea propusă la art. 76 alin. (4) a fost exclusă din proiectul de lege.

	ocuparea funcției de procuror în Procuratura Generală sau în procuraturile specializate. Procuratura Generală Nu susținem inițiativa autorului de a completa art. 76 cu alineatul (4) din considerentele expuse la pct.1 din prezentul Aviz.	
10. Articolul 77: la alineatul (7), cuvintele „toți membrii prezenți în ședință” se substituie cu cuvintele „președintele ședinței”;	Consiliul Superior al Procurorilor Propunem înlocuirea cuvântului „ședinței” cu cuvântul „Consiliului” Potrivit prevederilor art. 72 lit. b) din Legea nr.3/2016, președintele Consiliului Superior al Procurorilor prezidează ședințele acestui for.	Nu se acceptă Legea trebuie să prevadă soluții pentru toate situațiile posibile, inclusiv cele care ar presupune imposibilitatea președintelui CSP de a fi prezent la ședințele consiliului. De aceea și art. 71 alin. (2) din Legea nr. 3/2017 stabilește că în absența președintelui Consiliului Superior al Procurorilor, atribuțiile acestuia sânt exercitate de un membru numit de Consiliu. Art. 72 determină atribuțiile de ordin general ale președintelui CSP.
11. Articolul 82: litera a) va avea următorul cuprins: „a) Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor;” litera b) se abrogă; se completează cu litera d) cu următorul cuprins: „d) Inspekția procurorilor.”	Consiliul Superior al Procurorilor Propunem renunțarea la lit.d). Propunem ca la art.89¹ alin.(1) din Proiect să se completeze cu formularea că Inspekția procurorilor activează „în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor” În ipoteza că Inspekției procurorilor i se acordă statut de organ independent este illogic să se consemneze că aceasta activează în subordinea Consiliului Superior al Procurorilor.	Nu se acceptă Prin transferarea Inspekției procurorilor din subordinea Procurorului General în componența CSP aceasta va deveni un organ cu autonomie funcțională din cadrul CSP. O instituție similară este și în cazul CSM. Mai mult, în nota informativă a proiectului de lege și în analiza impactului de fundamentare s-a analizat și oportunitatea constituirii Inspekție procurorilor în calitate de organ independent funcțional de CSP. Argumentele în defavoarea unei astfel de soluții pot și analizate în documentele menționate.
12. Articolul 83: alineatul (1) va avea următorul cuprins:	Procuratura Generală La pct. 15 din proiect cu referire la modificările la art.83 din Legea nr.3/2016:	Se acceptă parțial Art. 83 alin. (1) și (1¹) vor avea următorul cuprins:

„(1) Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor este constituit din 9 membri, după cum urmează: a) 6 sînt aleși de Adunarea Generală a Procurorilor din rîndul procurorilor; b) 3 sînt aleși de către Consiliul Superior al Procurorilor, prin concurs public, din rîndul reprezentanților societății civile.”; se completează cu alineatele (1¹) și (1²) cu următorul cuprins: „(1¹) Colegiul de disciplină și etică este constituit din 7 membri, după cum urmează: a) 5 sînt aleși de Adunarea Generală a Procurorilor din rîndul procurorilor; b) 2 sînt aleși de către Consiliul Superior al Procurorilor, prin concurs public, din rîndul reprezentanților societății civile. (1²) Din componența colegiilor nu pot face parte Procurorul General, adjuncții Procurorului General și persoanele asimilate adjuncților Procurorului General în sensul art. 9 alin.(3).”;	Propunem la alineatul (1) litera a) (din proiect) de completat cu textul: „după cum urmează: a) un membru din rîndul procurorilor Procuraturii Generale; b) doi membri din rîndul procuraturilor specializate; c) trei membri din rîndul procurorilor de la procuraturile teritoriale.” Astfel, propunem alegerea în calitate de membri din rîndul procurorilor în colegii după principiul alegerii acestora în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor, întru asigurarea unei reprezentativități echitabile din partea tuturor subdiviziunilor Procuraturii. Or, avînd în vedere că în Procuratura Generală activează aproximativ 90 procurori și în procuraturile specializate aproximativ 100 de procurori există probabilitatea ca în colegii să fie aleși doar procurorii din cadrul procuraturilor teritoriale care de fapt constituie majoritatea (aproximativ 400 de procurori). În aceeași ordine de idei, propunem la alineatul (1¹) lit. a) a completa cu textul: „după cum urmează: a) un membru din rîndul procurorilor Procuraturii Generale; b) un membru din rîndul procuraturilor specializate; c) trei membri din rîndul procurorilor de la procuraturile teritoriale.”	„(1) Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor este constituit din 9 membri, după cum urmează: a) 6 sînt aleși de Adunarea Generală a Procurorilor din rîndul procurorilor dintre care unul ales din rîndul procurorilor Procuraturii Generale, unul din rîndul procurorilor procuraturilor specializate și patru din rîndul procurorilor procuraturilor teritoriale. b) 3 sînt aleși de către Consiliul Superior al Procurorilor, prin concurs public, din rîndul reprezentanților societății civile.”; „(1¹) Colegiul de disciplină și etică este constituit din 7 membri, după cum urmează: a) 5 sînt aleși de Adunarea Generală a Procurorilor din rîndul procurorilor dintre care unul ales din rîndul procurorilor Procuraturii Generale, unul din rîndul procurorilor procuraturilor specializate și trei din rîndul procurorilor procuraturilor teritoriale. b) 2 sînt aleși de către Consiliul Superior al Procurorilor, prin concurs public, din rîndul reprezentanților societății civile.”
13. Articolul 83 se completează cu alin. (1²) cu următorul cuprins: (1²) Din componența colegiilor nu pot face parte Procurorul General, adjuncții Procurorului General și persoanele asimilate adjuncților Procurorului General în sensul art. 9 alin.(3).”;	Procuratura Generală La alineatul (1²) pentru a nu admite interpretări propunem textul „în sensul art.9 alin.(3)” a-l substitui cu textul „procurorii-șefi ai procuraturilor specializate”.	Se acceptă Articolul 83 se completează cu alin. (1²) cu următorul cuprins: „(1²) Din componența colegiilor nu pot face parte Procurorul General, adjuncții Procurorului General și procurorii-șefi ai procuraturilor specializate.”;
14. Articolul 83 la alineatul (10) ultima propoziție va avea următorul cuprins:	Consiliul Superior al Procurorilor Teza a 2-a, la final să fie reformulată după cum urmează: „în modul stabilit de Procurorul General”	Se acceptă Articolul 83 alin. (10) ultima propoziție va avea următorul cuprins:

„Sarcina de lucru a procurorilor, membri ai colegiului se reduce cu cel puțin 30%. În funcție de volumul și complexitatea activității în cadrul colegiului, sarcina de lucru a procurorilor poate fi redusă în proporție mai mare, în modul stabilit de Consiliul Superior al Procurorilor.”	Consiliul Superior al Procurorilor nu are atribuții de stabilire a sarcinii de lucru a procurorilor în funcție și repartizarea volumului de lucru.	<i>„Sarcina de lucru a procurorilor, membri ai colegiului se reduce cu cel puțin 50%. În funcție de volumul și complexitatea activității în cadrul colegiului, sarcina de lucru a procurorilor poate fi redusă în proporție mai mare, în modul stabilit de Procurorul General.”</i>
15. Articolul 83 se completează cu alineatul (11¹) cu următorul cuprins: „(11¹) Membrii colegiului beneficiază, pentru fiecare ședință la care participă, de o indemnizație echivalentă cu a zecea parte (1/10) din salariul președintelui Consiliului Superior al Procurorilor, dar nu mai mult decât pentru 5 ședințe pe lună.”	Consiliul Superior al Procurorilor Din perspectiva incompatibilităților și interdicțiilor aplicabile funcției de procuror trebuie revizuită acordarea indemnizației procurorilor în funcție.	Nu se acceptă Indemnizația acordată pentru exercitarea funcției de membru în colegiile CSP reprezintă o modalitate de stimulare a procurorilor de a accede în astfel de funcții. Membrul procuror în colegiile CSP activează în această funcție în baza funcției sale de bază. Nu putem spune că suntem în prezența unei incompatibilități în exercitarea funcțiilor de procuror și de membru al colegiului CSP pe motiv că la exercitarea acestor funcții procurorul beneficiază de o indemnizație. Incompatibilitatea în exercițiul funcției de procuror presupune când acesta mai exercită o altă funcție publică sau privată, precum și alte activități remunerate sau neremunerate. Art. 14 alin. (2) din Legea nr. 3/2016 stabilește că procurorul poate desfășura activități didactice, științifice și în organele colegiale din cadrul autorităților sau instituțiilor publice, așa cum este și CSP. Prezența remunerației în sine nu constituie un temei de incompatibilitate a funcției de procuror cu cea de membru în colegiile CSP. Prevederi similare sunt și în cazul membrilor din colegiile CSM.
16. Articolul 87 va avea următorul cuprins:	Consiliul Superior al Procurorilor	Nu se acceptă

(2) Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor examinează, în termen de cel mult 3 luni, materialele prezentate de secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor.”	Prevederile normei respective sunt valabile doar în cazul detașării procurorilor în funcția de membru în Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor, or eficiența acestei norme este minimă în condițiile în care membrii procurori nu vor fi detașați, aceasta comportă riscuri înalte de blocaje a activității Colegiului.	Termenul de 3 luni este suficient pentru examinarea materialelor recepționate de la CSP. Nu considerăm argumentată propunerea de a extinde sau detașa procurorii în calitate de membri ai colegiilor CSP.
17. „Articolul 89¹. Inspecția procurorilor (1) Inspecția procurorilor este un organ independent, constituit din 6 inspectori care dispune de autonomie funcțională. (2) Durata mandatului de inspector este de 6 ani. Inspectorul poate fi numit doar pentru un singur mandat. (3) În funcția de inspector este numită persoana, aleasă prin concurs public, care întrunește următoarele condiții: a) deține diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia; b) are o vechime în specialitatea juridică de cel puțin 7 ani; c) nu i-a fost, anterior, constatată vinovăția pentru săvârșirea unei infracțiuni; d) se bucură de o reputație ireproșabilă în condițiile stabilite la art. 20 alin. (2). (4) Concursul pentru selectarea inspectorilor este organizat de Consiliul Superior al Procurorilor. (5) În funcția de inspector nu pot fi numiți procurori în funcție. (6) Inspecția procurorilor este condusă de către un inspector-șef ales prin vot secret din rândul inspectorilor, la prima ședință a inspecției.	Consiliul Superior al Procurorilor În opinia noastră, după cum s-a reiterat și anterior, ar fi justificat ca inspectorii să fie procurori-detașați. Având în vedere că standardele față de independența procurorilor promovate de mecanismele internaționale sunt exigente și responsabilitatea activității procurorilor este înaltă, respectiv și persoanele care vor verifica modul de îndeplinire de către procurori a obligațiilor de serviciu trebuie să fie cel puțin la nivel de egalitate cu statutul procurorilor. În ipoteza acceptării conceptului propus, proiectul de lege ar trebui reconsiderat substanțial aferent reglementărilor ce vizează statutul Inspecției procurorilor, care vor putea constitui subiectul unor dezbateri și consultări publice suplimentare. Revizuirea formulării referitoare la statutul Inspecției procurorilor, ținând cont de propunerea formulată pentru art.82 lit.b) din tabel. Drept exemplu elocvent referitor la modul reglementării statutului Inspecției procurorilor, invocăm art.65 alin.(1) și alin.(3) din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii din România, potrivit căroră „Inspecția Judiciară funcționează ca structură cu personalitate juridică în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, cu sediul în municipiul București. Inspecția Judiciară acționează potrivit principiului independenței operaționale în raport cu Consiliul Superior al Magistraturii, instanțele judecătorești, parchetele de pe lângă acestea și în relația cu celelalte autorități publice, exercitându-și atribuțiile de analiză, verificare și control în domeniile specifice de activitate, în temeiul legii și pentru asigurarea respectării acesteia.”	Nu se acceptă Vezi argumentele de la pct. 11 din tabel. Cu referire la oportunitatea detașării procurorilor în funcția de inspector din Inspecția procurorilor menționăm că pentru a garanta independența și imparțialitatea acestora în procedura de examinare a presupuselor abateri disciplinare s-a propus limitarea accederii în aceste funcții a procurorilor în funcție. O soluție similară este și în cazul Inspecției judiciare. Trebuie să atragem atenția că în cazul Inspecției judiciare mecanismul care presupunea detașarea judecătorilor în funcție nu a mai prezentat o soluție fiabilă și a fost prin urmare regândit. Același lucru este valabil și în cazul procurorilor, or nu mai este necesar a reveni la vechile mecanisme care s-au dovedit a fi ineficiente.

(7) Structura și atribuțiile Inspecției procurorilor sînt stabilite prin regulament aprobat de Consiliul Superior al Procurorilor, care se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor. (8) În exercițiul atribuțiilor sale, inspectorii beneficiază de garanțiile de independență și inviolabilitate similare cu cele ale procurorilor. (9) Inspecția procurorilor are următoarele competențe: a) efectuează verificarea activității organizatorice a procurorilor și procuraturilor; b) examinează sesizările sau, după caz, se autosesizează cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare; c) prezintă dosarul disciplinar în fața Colegiului de disciplină și etică, a Consiliului Superior al Procurorilor și a instanțelor de judecată cu dreptul de a contesta în condițiile legii hotărârile pronunțate; d) efectuează verificările pe marginea cererilor procurorilor privind apărarea independenței și a reputației, rezultatele cărora le prezintă Consiliului Superior al Procurorilor; e) studiază temeiurile respingerii de către Președintele Republicii Moldova a candidaturii propuse de Consiliul Superior al Procurorilor pentru numirea în funcția de Procuror General, cu prezentarea unei note	Procuratura Generală La articolul 89¹ alineatul (1) cifra „6” a se substitui cu cifra „10” avînd în vedere argumentele menționate în nota informativă la proiect (menționate la pct.3 din prezentul aviz) precum și datele statistice, oferite de Inspecția procurorilor. Astfel, pe parcursul anului 2022, conform competenței stabilite în art.52 alin.(6) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, după înregistrarea prealabilă la Consiliul Superior al Procurorilor, Inspecția procurorilor a examinat 426 de sesizări cu privire la pretinse abateri disciplinare săvârșite de către procurori, ex-procurori și alt personal detașat în procuraturile specializate. Monitorizarea fenomenului în dinamică, a scos în evidență faptul că, cu fiecare perioadă de raport, numărul sesizărilor privind faptele ce pot constitui abateri disciplinare, verificate de Inspecția procurorilor, este într-o continua ascensiune, iar creșterea procentuală a acestora în raport cu perioada anului 2008 este de 305%. Din cele 426 sesizări înregistrate la Inspecția procurorilor, 25 sesizări au fost restituite autorilor, de către inspectorii, din motivul nerespectării condițiilor de formă și de conținut. La articolul 89¹ alineatul (10) lit. d) după textul „să întreprindă alte măsuri” propunem a completa cu textul „prevăzute de lege” în vederea evitării interpretării extinse a normei și posibilităților de aplicare discreționară. La alineatul (11) după textul „procurorilor și procuraturilor” considerăm necesar a completa cu textul „precum și accesul la materialele procedurii disciplinare”. Astfel, potrivit art.89¹ alineatul (10) litera a) și b) din proiectul de lege, în procesul de verificare inspectorul este în drept să facă cunoștință cu materialele și cauzele penale la examinarea cărora se afirmă că au fost comise faptele descrise în sesizare precum și să solicite alte informații necesare de la procurorul ierarhic	Se acceptă parțial Articolul 89¹. Inspecția procurorilor „(1) Inspecția procurorilor dispune de autonomie funcțională și este constituită din 9 inspectorii.”
---	---	---

informative Consiliului Superior al Procurorilor. f) pregătește raportul anual cu privire la activitatea sa și îl prezintă Consiliului Superior al Procurorilor; e) are alte atribuții prevăzute de legislație sau regulamentele de activitate. (10) În procesul de verificare a sesizării, inspectorul este în drept: a) să facă cunoștință cu materialele și cauzele penale la examinarea cărora se afirmă că au fost comise faptele descrise în sesizare; b) să solicite alte informații necesare de la procurorul ierarhic superior sau de la alți procurori din procuratura în care activează procurorul vizat în sesizare, precum și de la alte autorități publice, persoane cu funcții de răspundere sau persoane private; c) să solicite, în caz de necesitate, persoanei care a depus sesizarea explicații verbale și în scris, precum și probe suplimentare în legătură cu faptele invocate în sesizare; d) să întreprindă alte măsuri pe care le consideră necesare pentru a demonstra existența sau inexistența elementelor abaterii disciplinare în faptele indicate în sesizare. (11) Volumul, metodele, temeiurile și procedura de verificare a activității organizatorice a procurorilor și procuraturilor se aprobă de Consiliul Superior al Procurorilor.	superior sau de la alți procurori din procuratura în care activează procurorul vizat în sesizare și de la alte autorități publice, persoane cu funcții de răspundere sau persoane private. Totodată, având în vedere că, acces la materialele procedurii disciplinare (care poate conține copii/informații din cadrul cauzei penale aflate la faza de urmărire penală) pot avea și persoana care a sesizat precum și avocatul acestuia pentru a nu divulga materialele urmăririi penale persoanelor terțe considerăm că, Consiliul Superior al Procurorilor urmează să reglementeze într-un Regulament modalitatea de acces la materialele procedurii disciplinare, în special, când sunt informații din cauzele penale aflate la faza de urmărire penală, în care va fi descrisă clauza de restricționare a accesului la anumite materiale ale procedurii disciplinare.	
--	---	--

(12) Activitatea inspectorului este supusă evaluării odată la 2 ani de către Consiliul Superior al Procurorilor. Procedura și criteriile de evaluare sunt stabilite prin regulament. (13) Condițiile și modul de salarizare a inspectorilor și inspectorului-șef se stabilește conform legislației privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar. (14) Asigurarea tehnico-materială a activității inspecției procurorilor se efectuează de Consiliul Superior al Procurorilor în conformitate cu legea bugetului.		
18. Articolul 89¹. Inspecția procurorilor (2) Durata mandatului de inspector este de 6 ani. Inspectorul poate fi numit doar pentru un singur mandat.	Consiliul Superior al Procurorilor Reglementarea posibilității exercitării a două mandate Este necesară clarificarea circumstanțelor și temeiurilor privind existența doar a unui singur mandat în Inspecția procurorilor și garanțiile de încheiere a acestuia.	Nu se acceptă Mandatul de membru în cadrul Inspecției procurorilor este de 6 ani, timp suficient pentru excelarea în atribuțiile conferite de lege. Oferirea unui mandat dublu, va transforma Inspecția procurorilor într-un organ corporatist, lucru periculos mai ales în contextul atribuțiilor de care acesta este responsabil - examinarea abaterilor disciplinare.
19. „Articolul 89¹. Inspecția procurorilor (3) În funcția de inspector este numită persoana, aleasă prin concurs public, care întrunește următoarele condiții: a) deține diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia; b) are o vechime în specialitatea juridică de cel puțin 7 ani; c) nu i-a fost, anterior, constatată vinovăția pentru săvârșirea unei infracțiuni;	Consiliul Superior al Procurorilor Propunerea noastră se referă la necesitatea ca una din condiții să prevadă ca experiența anterioară să includă activitate de procuror, judecător, avocat. Considerăm imperios stabilirea unor condiții mai severe pentru candidatul la funcția de inspector, prin raportarea celor stabilite pentru funcția de procuror.	Se acceptă parțial Experiența de cel puțin 10 ani de vechime în specialitate juridică, înglobează și vechimea în profesia de judecător, procuror sau avocat. Pe de altă parte nu putem limita accesul în funcție de inspector doar la profesiile de avocat, judecător sau procuror. În același timp, organizarea concursului pentru funcția de inspector este în sarcina CSP care are posibilitatea de a selecta cei mai buni candidați pentru aceste funcții din

d) se bucură de o reputație ireproșabilă în condițiile stabilite la art. 20 alin. (2).		rândul candidaților, avocați, foști judecători sau procurori, or experiența în aceste domenii constitui un avantaj.
20. Articolul 89¹. Inspecția procurorilor (4) Concursul pentru selectarea inspectorilor este organizat de Consiliul Superior al Procurorilor.	Consiliul Superior al Procurorilor Reformularea în sensul stabilirii clare că modul de organizare și desfășurare a concursului pentru selectarea inspectorilor este stabilit prin regulament, aprobat de Consiliul Superior al Procurorilor. Din redacția propusă nu se deduce modul de reglementare a organizării și desfășurării concursului în speță, precum și autoritatea competentă care va aproba regulile concursului.	Se acceptă Art. 89 ¹ alin. (4) va avea următorul cuprins: <i>„(4) Concursul pentru selectarea inspectorilor este organizat de Consiliul Superior al Procurorilor. Procedura concursului se stabilește printr-un regulament aprobat de Consiliul Superior al Procurorilor.”</i>
21. Articolul 89¹. Inspecția procurorilor (6) Inspecția procurorilor este condusă de către un inspector-șef ales prin vot secret din rândul inspectorilor, la prima ședință a inspecției. (7) Structura și atribuțiile Inspecției procurorilor sînt stabilite prin regulament aprobat de Consiliul Superior al Procurorilor, care se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor.	Consiliul Superior al Procurorilor Din interpretarea normei deducem că mandatul inspectorului-șef va fi de 6 ani, ceea ce considerăm a fi neproportional în raport cu mandatul președintelui Consiliului Superior al Procurorilor, care potrivit proiectului se propune a fi redus până la 3 ani, fără posibilitatea realegerii. Stabilirea în lege a atribuțiilor inspectorului-șef. În viziunea noastră, atribuțiile inspectorului-șef necesită a fi statuate expres și clar în lege și nu într-un act normativ subordonat legii, având în vedere reconsiderarea locului și rolului Inspecției procurorilor.	Se acceptă parțial Mandatul de președinte al CSP și de inspector șef în cadrul Inspecției procurorilor nu trebuie să coincidă, pentru a garanta independența și integritatea în luarea deciziilor. Art. 89¹ alin. (10) va avea următorul cuprins: <i>„(10) Inspectorul-șef al Inspecției procurorilor îndeplinește, în principal, următoarele atribuții:</i> a) conduce și coordonează activitatea inspecției și repartizează sarcinile între inspectori; b) repartizează aleatoriu sesizările cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare cu respectarea principiului de imparțialitate; c) examinează sesizările cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinar; d) prezintă raportul anual cu privire la activitatea inspecției; e) propune Consiliului Superior al Procurorilor planul de verificare a activității organizatorice a procurorilor și procuraturilor; f) reprezintă inspecția în relațiile interne și cele internaționale;

		g) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege sau de regulamentele Consiliului Superior al Procurorilor.
22. Articolul 89¹. Inspecția procurorilor (8) În exercițiul atribuțiilor sale, inspectorii beneficiază de garanțiile de independență și inviolabilitate similare cu cele ale procurorilor. (9) Inspecția procurorilor are următoarele competențe: a) efectuează verificarea activității organizatorice a procurorilor și procuraturilor; b) examinează sesizările sau, după caz, se autosesizează cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare; c) prezintă dosarul disciplinar în fața Colegiului de disciplină și etică, a Consiliului Superior al Procurorilor și a instanțelor de judecată cu dreptul de a contesta în condițiile legii hotărârile pronunțate; d) efectuează verificările pe marginea cererilor procurorilor privind apărarea independenței și a reputației, rezultatele cărora le prezintă Consiliului Superior al Procurorilor; e) studiază temeiurile respingerii de către Președintele Republicii Moldova a candidaturii propuse de Consiliul Superior al Procurorilor pentru numirea în funcția de Procuror General, cu prezentarea unei note informative Consiliului Superior al Procurorilor.	Consiliul Superior al Procurorilor Reformularea dispoziției în speță. Expresia „garanțiile de independență și inviolabilitate similare cu cele ale procurorilor” este una ambiguă și lasă loc de interpretare, aceasta urmând a fi explicată, or noma juridică trebuie să fie predictibilă. Separarea în 2 acțiuni diferite: se autosesizează și examinează sesizările. Introducerea după cuvântul „efectuează” a sintagmei – „la solicitarea Consiliului Superior al Procurorilor” și excluderea textului „rezultatele cărora le prezintă Consiliului Superior al Procurorilor” Introducerea cuvintelor „sau, după caz, Procuror General interimar” Reglementarea faptului că verificările în speță se vor efectua la solicitarea Consiliului Superior al Procurorilor. Art.17 alin.(17) din Legea nr.3/2016 stabilește procedura numirii în funcție a Procurorului General interimar, aspect de care trebuie ținut cont la redactarea normei în speță. Numirea în funcție a Procurorului General este competență exclusivă a Consiliului Superior al Procurorilor și aspectele aferente acestui exercițiu trebuie specificate clar în lege. Nu este reglementat ce face Consiliul Superior al Procurorilor cu raportul prezentat – îl aprobă/avizează, îl publică pe pagina web oficială.	Se acceptă parțial Art. 89¹ alin. (9) va avea următorul cuprins: (9) Inspecția procurorilor are următoarele competențe: a) efectuează verificarea activității organizatorice a procurorilor și procuraturilor; b) examinează sesizările cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare; c) se autosesizează cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare; d) prezintă dosarul disciplinar în fața Colegiului de disciplină și etică, a Consiliului Superior al Procurorilor și a instanțelor de judecată cu dreptul de a contesta în condițiile legii hotărârile pronunțate; e) efectuează la solicitarea Consiliului Superior al Procurorilor a verificările privind apărarea independenței și a reputației procurorilor; f) studiază temeiurile respingerii de către Președintele Republicii Moldova a candidaturii propuse de Consiliul Superior al Procurorilor pentru numirea în funcția de Procuror General, sau după caz, în funcția de Procuror General interimar, cu prezentarea unei note informative Consiliului Superior al Procurorilor. g) pregătește raportul anual cu privire la activitatea sa și îl prezintă Consiliului Superior al Procurorilor, care se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor;

f) pregătește raportul anual cu privire la activitatea sa și îl prezintă Consiliului Superior al Procurorilor; e) are alte atribuții prevăzute de legislație sau regulamentele de activitate.		
23. Articolul 89¹. Inspecția procurorilor (10) În procesul de verificare a sesizării, inspectorul este în drept: a) să facă cunoștință cu materialele și cauzele penale la examinarea cărora se afirmă că au fost comise faptele descrise în sesizare; b) să solicite alte informații necesare de la procurorul ierarhic superior sau de la alți procurori din procuratura în care activează procurorul vizat în sesizare, precum și de la alte autorități publice, persoane cu funcții de răspundere sau persoane private; c) să solicite, în caz de necesitate, persoanei care a depus sesizarea explicații verbale și în scris, precum și probe suplimentare în legătură cu faptele invocate în sesizare; d) să întreprindă alte măsuri pe care le consideră necesare pentru a demonstra existența sau inexistența elementelor abaterii disciplinare în faptele indicate în sesizare. (11) Volumul, metodele, temeiurile și procedura de verificare a activității organizatorice a procurorilor și procuraturilor se aprobă de Consiliul Superior al Procurorilor.	Consiliul Superior al Procurorilor Prevederile alin.(10) din Proiect dublează prevederile art.46 alin.(3) din Legea nr.3/2016, creându-se o confuzie juridică. Regândirea prevederilor în sensul impunerii limitelor clare a inspectorului, or dispoziția în speță intră în coliziune cu principiul confidențialității urmării penale. Este necesară soluționarea concurenței între această normă și prevederile art.212 din Codul de procedură penală. Reconsiderarea în sensul stabilirii clare la care alte informații se face referință. Comisia de la Veneția impune exigențe rigide privind folosirea unor termeni precum: „alte informații”, „alte măsuri”. Revizuirea în sensul stabilirii clare la care alte măsuri se face referință. Excluderea cuvintelor „procurorilor și” Activitatea organizatorică a unui procuror este un concept cu puternic nucleu teoretic. În contextul prevederilor proiectului de lege examinat, propunem regândirea unor aspecte aferent procedurii disciplinare în privința procurorilor prin introducerea unei etape prealabile de verificare a sesizărilor depuse de către persoanele fizice și juridice cu privire la abaterea disciplinară comisă de către un procuror (etapa admisibilității). Astfel, inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor va avea posibilitatea legală, de verificare și examinare a informației din sesizarea depusă, într-un termen	Se acceptă Alineatul (10) din art. 89¹ ce dubla prevederile de la art. 46 alin. (3) a fost exclus din proiect.

	rezonabil stabilit (de exemplu 10 zile lucrătoare) și decizie dacă este justificată inițierea sau refuzul inițierii cercetării disciplinare în privința procurorului. Menționăm că mecanismul propus este aplicat de către Inspecția Judiciară în cazul procedurii disciplinare în privința judecătorilor, fiind reglementat în secția 2-a din capitolul III din Legea nr.178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor (art.21-26), precum și de către inspectorii de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate în cazul verificării prealabile a sesizărilor depuse de persoanele fizice sau persoanele juridice (art.31 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.	
24. Articolul 89². Răspunderea inspectorului din Inspecția procurorilor (1) Inspectorul poartă răspundere pentru acțiunile sau inacțiunile sale săvârșite în exercitarea mandatului, în conformitate cu prezenta lege și art. 23 din Legea nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcție de demnitate publică. (2) Procedura disciplinară în privința inspectorului poate fi pornită în baza sesizării inspectorului-șef, a membrului Consiliului Superior al Procurorilor, a procurorului sau a asociației profesionale a procurorilor. Cerințele de formă și conținut ale sesizării prevăzute la art. 44 se aplică în mod corespunzător. (3) Constituie abatere disciplinară a inspectorului: a) imixtiunea în activitatea procurorilor sau intervențiile de orice natură pentru soluționarea unor cereri, pretinderea sau	Consiliul Superior al Procurorilor Revizuirea listei autorilor sesizărilor și excluderea asociației profesionale. Enumerarea autorilor sesizărilor nu include, spre exemplu, membrul Colegiului de disciplină și etică, precum și participanții la procedurile disciplinare. Excluderea cuvântului „publice” Din redacția normei s-ar presupune că sunt permise desfășurarea activităților cu caracter politic care nu sunt făcute în mod public. Excluderea sintagmei „dacă acestea au afectat activitatea inspecției procurorilor” Prin interpretare, <i>per a contrario</i> deducem că se permite absența nemotivată de la serviciu dacă nu a fost afectată activitatea inspecției procurorilor Excluderea sintagmei „față de colegi, membrii Colegiului de disciplină și etică, autorul sesizării, avocați sau alte persoane” Enumerarea în speță este superfluă	Se acceptă Proiectul a fost completat cu modificări la art. 81 din Legea nr. 3/2016: Articolul 81 alineatul (1), cuvintele „și a colegiilor sale” se substituie cu cuvintele „Inspecției procurorilor și a colegiilor sale.”. Articolul 89². Răspunderea inspectorului din Inspecția procurorilor (1) Inspectorul poartă răspundere pentru acțiunile sau inacțiunile sale săvârșite în exercitarea mandatului, în conformitate cu prezenta lege și art. 23 din Legea nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcție de demnitate publică. (2) Procedura disciplinară în privința inspectorului poate fi pornită în baza sesizării inspectorului-șef, a membrului Consiliului Superior al Procurorilor, a membrului Colegiului de disciplină și etică, a procurorului sau a asociației profesionale a procurorilor. Cerințele

acceptarea soluționării intereselor personale sau ale membrilor familiei altfel decât în limitele prevederilor legislației în vigoare; b) desfășurarea activităților publice cu caracter politic; c) încălcarea, din motive imputabile, a termenelor de examinare a petițiilor aflate în procedură sau încălcarea normelor legislației; d) încălcarea prevederilor legislației referitoare la obligativitatea depunerii declarației cu privire la venituri și proprietate și a declarației de interese personale; e) refuzul nejustificat de a îndeplini o atribuție de serviciu; f) absențele nemotivate de la serviciu, dacă acestea au afectat activitatea inspecției procurorilor; g) atitudinea nedemnă în procesul disciplinar față de colegi, membrii Colegiului de disciplină și etică, autorul sesizării, avocați sau alte persoane. (4) În condițiile legii, inspectorului îi pot fi aplicate următoarele sancțiuni disciplinare: a) avertisment; b) mustrare; c) eliberare din funcția de inspector. (5) Inspectorul este în drept să prezinte explicații pe marginea abaterii disciplinare. (6) Sancțiunea disciplinară se aplică prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor. (7) Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor prevăzută la alin. (6) din	Completarea normei cu dispoziții ce vor reglementa aspecte privind asigurarea lucrărilor de secretariat pentru Inspecția procurorilor Sincronizarea cu prevederile art.81 alin.(1) din Legea nr.3/2016, care prevăd funcționarea Aparatului Consiliului Superior al Procurorilor. Procuratura Generală Potrivit proiectului Legea nr.3/2016 se completează cu articolul 89² care reglementează procedura de răspundere a inspectorului din Inspecția procurorilor. Astfel, articolul reglementează că procedura disciplinară în privința inspectorului poate fi pornită în baza sesizării inspectorului-șef, a unui membru a Consiliului Superior al Procurorilor, a procurorului sau a asociației profesionale a procurorilor iar sancțiunea disciplinară se aplică prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor. Prin urmare, articolul reglementează procedura de sesizare și de aplicare a sancțiunii disciplinare și este lacunar în partea ce ține de procedura și persoanele responsabile de examinarea/investigarea sesizării cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare depuse împotriva inspectorului din cadrul Inspecției procurorilor, astfel considerăm necesar a completa proiectul cu reglementări la acest capitol. La art. 89² alin. (3) lit.g) după textul „față de colegi” propunem a completa cu cuvântul „procurori,”, or, considerăm judicios ca atitudinea nedemnă a inspectorului față de procurori în procesul disciplinar tot urmează a fi interpretată ca abatere disciplinară, întru excluderea discriminării între diferite profesii/persoane.	de formă și conținut ale sesizării prevăzute la art. 44 se aplică în mod corespunzător. (3) Constituie abatere disciplinară a inspectorului: a) imixtiunea în activitatea procurorilor sau intervențiile de orice natură pentru soluționarea unor cereri, pretinderea sau acceptarea soluționării intereselor personale sau ale membrilor familiei altfel decât în limitele prevederilor legislației în vigoare; b) desfășurarea activităților cu caracter politic; c) încălcarea, din motive imputabile, a termenelor de examinare a petițiilor aflate în procedură sau încălcarea normelor legislației; d) încălcarea prevederilor legislației referitoare la obligativitatea depunerii declarației cu privire la venituri și proprietate și a declarației de interese personale; e) refuzul nejustificat de a îndeplini o atribuție de serviciu; f) absențele nemotivate de la serviciu, dacă acestea au afectat activitatea inspecției procurorilor; g) atitudinea nedemnă față de participanți în cadrul procesului disciplinar; (4) În condițiile legii, inspectorului îi pot fi aplicate următoarele sancțiuni disciplinare: a) avertisment; b) mustrare; c) eliberare din funcția de inspector. (5) Inspectorul este în drept să prezinte explicații pe marginea abaterii disciplinare.
--	--	---

prezentul articol poate fi contestată în condițiile prevăzute la art. 79.”		(6) Sancțiunea disciplinară se aplică prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor. (7) Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor prevăzută la alin. (6) din prezentul articol poate fi contestată în condițiile prevăzute la art. 79.”
25. Art. IV. - (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. (2) Mandatul membrilor Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor și a Colegiului pentru evaluarea performanțelor procurorilor încetează de drept. (3) Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor își începe activitatea după selectarea de către Consiliul Superior al Procurorilor și Adunarea Generală a Procurorilor a tuturor membrilor colegiului. (4) Procedurile de evaluare a procurorilor aflate în derulare la momentul intrării în vigoare a prezentei legi se suspendă, și urmează a fi reluate de noua componență a Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor. (5) Consiliul Superior al Procurorilor va întreprinde măsurile necesare conform legii, pentru a asigura numirea în funcțiile de inspector în Inspekția procurorilor. Inspectorii din cadrul Inspekției procurorilor își pot continua activitatea, cu acordul lor, în Inspekția procurorilor din cadrul Consiliului Superior al Procurorilor dacă întrunesc condițiile stabilite de prezenta lege.	Consiliul Superior al Procurorilor Din economia redacției alin.(2) ar rezulta că mandatul membrilor Colegiului de disciplină și etică continuă, la intrarea în vigoare a proiectului examinat. Considerăm că suspendarea tuturor procedurilor de evaluare, nefiind clar dacă acestea includ și cele de selecție, comportă un risc major privind ne-desfășurarea unui timp îndelungat a procedurilor aferent evaluării și selecției procurorilor, care ar putea avea repercusiuni asupra statelor de personal din subdiviziunile Procuraturii Raporturile de muncă ale inspectorilor necesită a fi reglementate într-o manieră clară și previzibilă, or norma stabilită în alin. (5) compromite spiritul concursului organizat pentru ocuparea funcției de inspector. Aflându-ne pe tărâmul dreptului public, legiuitorul trebuie să-și asume obligația stabilirii dispozițiilor clare aferent raporturilor de muncă ale inspectorilor în funcție. Dispozițiile finale trebuie reconsiderate având în vedere situațiile concrete a membrilor actuali ai Consiliului Superior al Procurorilor, cu luarea în considerație a tuturor circumstanțelor care cad sub incidența aceste legi.	Se acceptă Art. IV din lege va avea următorul cuprins: (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. (2) Mandatul membrilor Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor și a Colegiului pentru evaluarea performanțelor procurorilor încetează de drept. (3) Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor își începe activitatea după selectarea de către Consiliul Superior al Procurorilor și Adunarea Generală a Procurorilor a tuturor membrilor colegiului. (4) Procedurile de evaluare a procurorilor aflate în derulare la momentul intrării în vigoare a prezentei legi se suspendă, și urmează a fi reluate de noua componență a Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor. (5) În perioada aplicării Legii nr. 26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, suplimentar condițiilor prevăzute la art. 69 alin. (6) și (7) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, candidaților la funcția de

(6) Membrii Consiliului Superior al Procurorilor în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi își exercită mandatul până la expirarea termenului pentru care au fost aleși. Membrii de drept își încetează mandatul la data intrării în vigoare a prezentei legi. (7) Consiliul Superior al Procurorilor și Procuratura Generală în termen de două luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.		membru al Colegiului li se aplică criteriul promovării evaluării integrității (6) Consiliul Superior al Procurorilor: a) în termen de 5 zile de la data publicării a prezentei legi va anunța concursul pentru ocuparea funcțiilor de membru în Colegiu; b) în termen de 5 zile de la data publicării a prezentei legi va convoca Adunarea Generală a Procurorilor pentru alegerea membrilor Colegiului; c) în termen de 5 zile de la data publicării a prezentei legi va organiza concursul pentru numirea în funcție a inspectorilor din cadrul Inspecției procurorilor; d) în termen de 1 lună de la data publicării prezentei legi va adopta actele normative prevăzute de prezenta lege și va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta; e) va transmite spre examinare Comisiei de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, create prin Legea nr. 26/2022 dosarele tuturor candidaților la funcția de membru al Colegiului; (7) Modificările de la art. 69 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură intră în vigoare la alegerea a cel puțin 2/3 din membrii Consiliului Superior al Procurorilor în condițiile Legii nr. 26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor.
---	--	---

		(8) Mandatul de președinte al Consiliului Superior al Procurorilor în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi se prelungește, prin extindere, până la ocuparea funcției de membru de către succesorul de competență în condițiile Legii nr. 26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor. (9) Procuratura Generală în termen de 1 lună de la data publicării prezentei legi va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta. (10) Procurorul Generală în termen de 5 zile de la data publicării prezentei legi va iniția procedura de preavizare a inspectorilor din cadrul Inspecției procurorilor în corespundere cu prevederile Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și ale legislației muncii. (11) Procedurile disciplinare aflate în derulare la data intrării în vigoare a prezentei legi se suspendă, și urmează a fi reluate de noua componență a Inspecției procurorilor.
	Procuratura Generală La articolul 18 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură propunem: -alineatul (1) a-l abroga. -la alineatul (3), textul „, cu acordul scris al Consiliului Superior al Procurorilor” se exclude. - alineatul (4) la final se completează cu următorul cuprins: „În cazul pierderii încrederii, Procurorul General dispune prin ordin încetarea exercitării mandatului adjunctului Procurorului General.”	Nu se acceptă Modificările propuse la art. 18 prin excluderea participării CSP la numirea în funcție a adjunctilor Procurorului General contravine art. 125 alin. (3) din Constituție. Potrivit acestui articol „Numirea, transferarea, promovarea și demiterea procurorilor ierarhic inferiori se efectuează de către Procurorul General, la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor.”

	Argumentare: Alineatul (1) al art.18 în redacția actuală intră în contradicție cu alineatul (3) al aceluiași articol, motiv pentru care propunem abrogarea acestuia. Cu privire la alineatul (3) din art.18 indicăm următoarele: Potrivit pct.76 din Decizia de inadmisibilitate nr. 149 din 30 septembrie 2021, Curtea Constituțională a iterat: „Adjuncții Procurorului General sunt numiți de acesta, fără concurs, pe baza încrederii personale. De asemenea, împreună cu Procurorul General, aceștia sunt conducători ai Procuraturii, iar în cadrul procesului-penal au statut de procurori ierarhici ai tuturor procurorilor, cu excepția Procurorului General.” Subsecvent, potrivit art.12 alin.(1) din Legea 3/2016 cu privire la Procuratură, „(1) Procurorul General și adjuncții acestuia, conform competențelor stabilite, sânt conducători ai Procuraturii. [...]” Prin urmare, în condițiile în care adjuncții Procurorului General sunt numiți de Procurorul General, fără concurs, pe baza încrederii personale aceștia fiind considerați conducători ai Procuraturii și nicidecum procurori ierarhic inferiori, considerăm că pentru numirea și demiterea acestora, reieșind din prevederile art.125 alin.(3) din Constituție, nu este necesară implicarea sau participarea Consiliului Superior al Procurorilor. Rațiunea alegerii adjuncților Procurorului General de către Procurorul General pe baza încrederii personale fără implicarea în acest exercițiu a CSP este justificată și derivă din necesitatea asigurării unei sinergii între conducătorii Procuraturii care împreună urmează să realizeze într-un mod pozitiv sarcinile și obiectivele instituționale, pentru a atinge cele mai înalte rezultate. Mai mult, reiterăm că pentru activitatea și rezultatele obținute de Procuratură poartă răspundere managerială în corespundere cu prevederile art.4 alin.(2) din Legea Nr. 229/2010 - Managerul entității publice, adică Procurorul General. Anume din aceste	În ierarhia sistemului procuraturii, adjuncții Procurorului general sunt inferiori acestuia din urmă, prin urmare, CSP este organul îndreptățit să participe plenipotențiar la numirea adjuncților propuși de Procurorul General. Nu în ultimul rând acordul scris al CSP se referă la întrunirea de către candidați a condițiilor de accedere în această funcție. În opinia sa asupra Proiectului de lege cu privire la Consiliul procurorilor și judecătorilor din Bosnia și Herțegovina, Comisia de la Veneția în avizul nr. CDL-AD(2014)008 la pct. 81 se menționa: „81. O problemă suplimentară este că articolul 53 din proiectul de lege împuternicește procurorul-șef să aleagă procurori-șefi adjuncți dintre procurorii desemnați din birou care au îndeplinit cerințele necesare. El sau ea notifică apoi decizia către Consiliul procurorilor și judecătorilor. Se pare că aceste numiri sunt în întregime în mâinile procurorului-șef. Într-un sistem ierarhic precum cel al Bosniei și Herțegovinei acordarea atât de multă putere asupra numirilor unei singure persoane, mai ales fără nicio cerință de a se consulta cu nimeni altcineva, ar putea fi o rețetă ca procurorul șef să aleagă adjuncții aleși pentru respectarea lor și lipsiți de independența necesară. de gândire necesară unui bun procuror.”
--	--	--

	motive, Procurorul General urmează să dețină o prerogativă exclusivă de a-și numi adjuncții în funcție fără ca acest proces să fie obstrucționat de către CSP. Este inadmisibil și absolut inechitabil ca CSP să aibă dreptul de a respinge adjuncții Procurorului General propuși de către Procurorul General, în condițiile în care CSP nu poartă nici o responsabilitate pentru profesionalismul, calitățile manageriale și activitatea ulterioară a acestora. Totodată, considerăm întemeiat să existe temei legal în baza căruia Procurorul General să-și poată demite adjuncții din funcțiile deținute în cazul în care pe parcursul activității desfășurate de ultimii, Procurorului General își pierde încrederea în ei. Or, lipsa unor mecanisme viabile de demitere a adjuncților Procurorului General și menținerea acestora în funcție pentru o perioadă de 7 ani (durata mandatului Procurorului General), față de care Procurorului General și-a pierdut încrederea, este contrară scopului urmărit la numirea în funcție a acestora și a principiilor bunei guvernări instituționale.	
	Procuratura Generală La articolul 27¹ din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură propunem: - alineatul (2) a-l reda cu următorul cuprins: „(2) În cazul vacanței funcției de procuror-șef al procuraturii, adjunct al procurorului-șef al procuraturii, procuror-șef al subdiviziunii Procuraturii Generale sau adjunct al procurorului-șef al subdiviziunii Procuraturii Generale, Consiliul Superior al Procurorilor, în termen de până la 6 luni, propune Procurorului General în condițiile prezentei legi, candidatul pentru numirea în această funcție. -alineatul (3) a-l abroga. Argumentare:	Se acceptă parțial Modificările propuse la art. 27¹ din Legea nr. 3/2016 au fost incluse în proiectul de lege în partea ce vizează obligativitatea CSP-ului de a organiza concursul pentru suplinirea funcțiilor vacante de procurori pentru care au fost instituit interimatul. De asemenea s-a luat drept punct de reper interimatul funcției de Procuror General, care nu poate dura mai mult de 6 luni. La articolul 27¹ alineatul (4) va avea următorul cuprins: „(4) <i>Interimatul funcției încetează de drept la numirea în funcție a învingătorului concursului organizat de Consiliul Superior al Procurorilor</i>

	Prin Legea 102/2021 cu privire la modificarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură a fost introdus articolul 27¹ care reglementează asigurarea interimatului în cazul funcțiilor de procuror-șef al procuraturii, adjunct al procurorului-șef al procuraturii, procuror-șef al subdiviziunii Procuraturii Generale sau adjunct al procurorului-șef al subdiviziunii Procuraturii Generale. Prin urmare, potrivit alineatului (1) al acestui articol, interimatul pentru funcțiile menționate supra se dispune de către Procurorul General. Alineatul (2) și (3) acestui articol prevăd că, „(2) La prima ședință, Consiliul Superior al Procurorilor aprobă sau respinge interimatul dispus prin ordinul Procurorului General. (3) În cazul în care respinge interimatul dispus de Procurorul General, Consiliul Superior al Procurorilor desemnează interimarul pentru funcția respectivă.” Indicăm asupra faptului că, dispozițiile alineatului (2) și (3) din art.27¹ reduc de o manieră absolută rolul Procurorului General, în calitate sa de manager principal al Procuraturii, la asigurarea efectivă a interimatului funcțiilor de procuror-șef al procuraturii sau adjunct al procurorului-șef devenite vacante. În acest sens, prevederile alin. (2) și (3) din art.27¹ constituie o premisă pentru respingerea de către Consiliul Superior al Procurorului (în continuare CSP) a interimatului dispus prin ordinul Procurorului General, în lipsa unor criterii obiective privind preinsele necorespunderi a procurorului desemnat pentru exercitarea funcției de interimat, precum și în lipsa unei obligații a CSP de motivare a hotărârii adoptate. În context, indicăm asupra faptului că în intervalul 10.11.2022 - 01.03.2023, din numărul total de 17 procurori cărora le-a fost dispusă exercitarea interimatului de procuror-șef sau adjunct al procurorului-șef, de către CSP a fost respins interimatul în privința a 8 (opt) (ce constituie 53%) procurori, iar, în privința a	<i>în condițiile art. 24 din prezenta lege. Interimatul funcției nu poate dura mai mult de 6 luni.”</i> Abrogarea alineatului (2) și (3) ar contraveni Constituției prin încălcarea art. 125 alin. (3) potrivit căruia <i>numirea, transferarea, promovarea și demiterea procurorilor ierarhic inferiori se efectuează de către Procurorul General, la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor.</i> De asemenea, potrivit art. 125¹ alin. (3) <i>Consiliul Superior al Procurorilor asigură numirea, transferarea, promovarea în funcție și aplicarea măsurilor disciplinare față de procurori.</i> În acest sens, excluderea CSP-ului din spectrul de subiecți de a decide modul de ocupare a funcțiilor de conducere în cadrul Procuraturii ar presupune o încălcare a prevederilor de garant al independenței procurorilor conferit CSP.
--	---	--

	2 procurori examinarea subiectului privind aprobarea interimatului a fost amânată. Totodată, contrar prevederilor alin.(3) al art.27¹, în cazul a 4 funcții de procuror-șef adjunct al procurorului-șef, din cei 8 respinși de CSP (ceea ce constituie 50 % din numărul procurorilor interimatului cărora a fost respins), la ziua întocmirii prezentului aviz, CSP nu și-a realizat obligația pozitivă de desemnare a interimarului pentru funcțiile respective, fiind astfel afectată buna desfășurarea a activității subdiviziunilor în cauză. Astfel, se atestă că rolul Procurorului General, în calitatea sa de manager principal al Procuraturii, la asigurarea efectivă a interimatului funcțiilor este unul declarativ și formal iar CSP exercită o activitate improprie acestuia, procedura căreia (modul de selectare a procurorului, obținerea acordului procurorului, criteriile în baza cărora este ales procurorul) nu este reglementată de lege. Mai mult, pentru activitatea și rezultatele obținute de Procuratură în general și de către procurorul-șef interimar /adjunctul procurorului-șef interimar desemnat de CSP, în particular, poartă răspundere managerială în corespundere cu prevederile art.4 alin.(2) din Legea Nr. 229/2010 privind controlul financiar public intern - Managerul entității publice, în speță Procurorul General. Potrivit alineatului (1) al art.4 din legea prenotată, „(1) Principiile bunei guvernări sînt transparență și răspundere, economicitate, eficiență și eficacitate, legalitate și echitate, etică și integritate în activitatea entității publice. Detaliind prevederile Legii nr.229/2010 privind controlul financiar public intern, indicăm că, potrivit art.9 lit.e), managerul entității publice menține un mediu de control favorabil funcționării sistemului de control intern managerial prin: [...] e) politici și practici de management al resurselor umane, iar potrivit art.14 alin. (3) lit. d) și i) al aceluiași act normativ, Sistemul de control intern managerial se organizează prin: [...] d)	
--	---	--

	managementul eficient al resurselor umane și asigurarea competențelor necesare îndeplinirii sarcinilor; [...] i) divizarea obligațiilor și responsabilităților. Potrivit art. 3 din Legea prenotată: manager al entității publice este conducător al celui mai înalt nivel ierarhic al entității publice, în cazul Procuraturii, fiind Procurorul General. În aceeași ordine de idei, potrivit art.11 alin.(1) lit.j) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, „(1) Procurorul General are următoarele atribuții: j) organizează și implementează sistemul de control intern managerial și poartă răspundere managerială pentru administrarea bugetului instituției și a patrimoniului public aflat în gestiune;”. Subsecvent, potrivit prevederilor Capitolului IV pct.33 al Regulamentului Procuraturii, aprobat prin Ordinul Procurorului General nr.33/3 din 03.05.2022, cu modificările și completările ulterioare, Procurorul General este managerul principal al Procuraturii și este responsabil de organizarea sistemului de control intern managerial în cadrul acesteia, iar pct.35 din același act normativ prevede că managerii operaționali sunt responsabili pentru organizarea activității și implementarea sistemului de control intern managerial în subdiviziunile pe care le administrează. Revenind la răspunderea managerială pe care o poartă Procurorul General potrivit art.4 alin.(2) din Legea Nr. 229/2010, pentru asigurarea principiilor bunei guvernări, desemnarea în condițiile alin.(3) al art.27¹, de către CSP a procurorului-șef interimar/adjunctului procurorului-șef interimar fără participarea sub nici o formă la acest exercițiu a Procurorului General, este una inechitabilă. Așadar, opinăm asupra faptului că prerogativa de asigurarea a interimatului urmează să aparțină în exclusivitate Procurorului General, iar CSP urmează să-și realizeze atribuțiile constituționale prevăzute la 125¹ alin. (3) din Constituția	
--	---	--

	Republicii Moldova, potrivit căroră, „Consiliul Superior al Procurorilor asigură numirea, transferarea, promovarea în funcție și aplicarea măsurilor disciplinare față de procurori.” În acest registru, art. 70 alin. (1) lit.g) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură reglementează că Consiliul Superior al Procurorilor face propuneri Procurorului General privind numirea, transferul, promovarea, detașarea sau suspendarea procurorilor în condițiile Codului de procedură penală și ale prezentei legi, precum și privind eliberarea din funcție a procurorilor; Prin urmare, Procurorul General se pronunță asupra propunerii Consiliului Superior al Procurorului privind numirea sau promovarea candidaților în baza dosarelor candidaților precum și hotărârilor Colegiului de evaluare a performanțelor procurorului și a Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor candidaților, care conțin informații necesare despre candidați precum și punctajul oferit pentru fiecare. Or, Consiliul Superior al Procurorilor propune Procurorului General numirea sau promovarea în calitate de procuror-șef a persoanelor care au participat la concurs și despre care posedă informațiile necesare având în vedere importanța funcției de procuror-șef care necesită imperios desemnarea unui candidat care să respecte toate exigențele legale. Revenind la prevederile Constituționale iterate supra, și prevederile art. 70 alin. (1) lit.g) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, se atestă că, asigurarea interimatului în calitate de soluție temporară, reprezintă o activitate improprie a CSP-ului, ultimul urmând să asigure numirea, transferarea, promovarea procurorilor, motiv pentru care propunerile de lege ferenda se rezumă la reglementarea legală privind îndeplinirea de către CSP a rolului său constituțional - de asigurare în termen cât mai restrâns (spre exemplu: de până la 6 luni de la devenirea vacantă a funcției de procuror-șef sau adjunct al procurorului-șef), de	
--	--	--

	înaintare a propunerii de numire în aceste funcții a procurorilor corespunzători în condițiile legii. În context, sunt relevante statuările Curții Constituționale din Hotărârea nr.9 din 21 mai 2013 în care forul constituțional a tratat interimatul ca o soluție temporară, care asigură exercitarea pentru o perioadă de timp a funcțiilor de către o altă persoană decât titularul. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că rațiunea dispunerii interimatului rezidă în depășirea situației create ca urmare a imposibilității exercitării atribuțiilor de către titularul mandatului și în evitarea unor perturbații în activitatea acestei instituții (HCC nr. 9 din 21 mai 2013, § 69). Astfel, scopul instituirii interimatului este unul temporar, întru evitarea unor perturbații în activitatea instituției și depășirea situației create ca urmare a imposibilității exercitării atribuțiilor de către titularul mandatului. Având în vedere cele expuse conchidem că numirea procurorului în calitate de interimar în funcțiile de procuror-șef al procuraturii, adjunct al procurorului-șef al procuraturii, procuror-șef al subdiviziunii Procuraturii Generale sau adjunct al procurorului-șef al subdiviziunii Procuraturii Generale este prerogativa exclusivă a Procurorului General care este managerul Procuraturii.	
	Procuratura Generală Propunem a completa Legea nr.3/2016 cu articolul 27², cu următorul cuprins: „Articolul 27². Gradele de calificare profesionale ale procurorilor (1) Gradele de calificare profesionale ale procurorilor au un caracter onorific și sunt conferite pentru funcția deținută, vechimea în muncă, înalt profesionalism și merite deosebite în domeniul justiției.	Nu se acceptă Într-adevăr Legea nr. 270/2018 prevede aceste sporuri pentru gradele de calificare, atât pentru judecători cât și pentru procurori. Însă aducem la cunoștință că printre prioritățile ministerului stau modificarea legii în partea ce vizează excluderea gradelor de calificare la judecători și modificarea Legii nr. 270/2018. Prin urmare, nu considerăm necesar a reglementa acest aspect, care ulterior va fi exclus. Menționăm că salariile judecătorilor și ale procurorilor vor fi majorate gradual în

	(2) Modul și condițiile de acordare a gradelor de calificare profesionale procurorilor se stabilesc prin regulament al Consiliului Superior al Procurorilor.”; Argumentare: Completarea Legii nr.3/2016 în partea ce ține de gradele de calificare a procurorilor vine să înlăture omisiunea evidentă prin care au fost excluse nejustificat gradele de calificare ale procurorilor odată cu demilitarizarea procuraturii la adoptarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură. Gradele de clasificare și militare speciale ale procurorilor au fost conferite până la 01.08.2016 atât pentru funcția și vechimea în muncă, cât și pentru gradul înalt de profesionalism al procurorului, valabilitatea cărora nu poate fi exclusă prin efectul Legii. Astfel, prin Legea nr.257/2020 cu privire la modificarea unor acte normative legiuitorul a introdus în anexa nr.2 a Legii nr. 270/2018 a sporurilor lunare pentru grad profesional pentru procurori, totuși la moment procurorii nu beneficiază de aceste sporuri având în vedere faptul că Legea nr.3/2016 nu conține prevederi privind acordarea unor astfel de grade.	contextul trecerii testului de evaluare externă, iar salariile vor fi constituite dintr-o singură sursă.
	Procuratura Generală Având în vedere că Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură nu cuprinde reglementări despre salarizarea procurorilor propunem a completa Legea nr.3/2016 cu articolul 59¹, cu următorul cuprins „Articolul 59¹ Salarizarea procurorilor (1) Salarizarea procurorilor se efectuează în modul, în condițiile și în mărimile prevăzute de legislația privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar. (2) Procurorii beneficiază de sporuri, premii, compensații și indemnizații, în condițiile stabilite de prezenta lege și alte acte normative.”; Conform art. 158 alin. (1) lit. c) din Codul muncii, cu condiția plății salariului mediu pentru salariații specificați la art. 111 alin.	Nu se acceptă Propunerile excedează prevederile prezentului proiect de lege. Modul de salarizare a procurorilor este reglementat de Legea nr. 270/2018 privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar.

	(11), munca prestată în zilele de repaus și în cele de sărbătoare nelucrătoare este retribuită: c) salariaților a căror muncă este retribuită cu salariu lunar - cel puțin în mărimea unui salariu pe unitate de timp sau a remunerației de o zi peste salariu, dacă munca în ziua de repaus sau cea de sărbătoare nelucrătoare a fost prestată în limitele normei lunare a timpului de muncă și cel puțin în mărime dublă a salariului pe unitate de timp sau a remunerației de o zi peste salariu, dacă munca a fost prestată peste norma lunară. În conformitate cu alin. (2) al aceluiași articol, la cererea scrisă a salariatului care a prestat munca în zi de repaus sau în zi de sărbătoare nelucrătoare, angajatorul poate să-i acorde o altă zi liberă care nu va fi retribuită. În același timp, art. 159 din Codul muncii prevede că, pentru munca prestată în program de noapte se stabilește un adaos în mărime de cel puțin 0,5 din salariul de bază pe unitate de timp stabilit salariatului. Articolul 2 din Legea nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, stabilește că, procurorul este persoana cu funcție de demnitate publică [...]. Totodată, art. 10 din Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar stabilește că: (1) Salariul lunar al personalului din unitățile bugetare pentru activitatea desfășurată pe durata normală a timpului de lucru stabilită de lege este constituit din: a) partea fixă, compusă din: –salariul de bază; –sporul lunar pentru gradul profesional; –sporul lunar pentru deținerea titlului științific și/sau științifico-didactic; –sporul lunar pentru deținerea titlului onorific; b) partea variabilă, care cuprinde: –sporul pentru performanță;	
--	---	--

	–sporuri cu caracter specific. (2) Suplimentar la cele menționate la alin. (1), personalul unităților bugetare beneficiază, după caz, de: –sporul de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile; –sporuri pentru munca suplimentară, pentru munca de noapte și/sau pentru munca prestată în zilele de sărbătoare nelucrătoare și/sau în zilele de repaus; –spor pentru participare în proiecte de dezvoltare finanțate din surse externe; –spor pentru realizarea sarcinilor prioritare în contextul implementării cerințelor de aderare la Uniunea Europeană; –sporul de compensare pentru munca prestată în condiții de risc sporit pentru sănătate; –premii unice; –premiu anual. (3) Prin derogare de la prevederile alin. (1), salariul lunar al persoanelor cu funcții de demnitate publică, cu excepția directorului Serviciului Fiscal de Stat și a directorului Serviciului Vamal, și al personalului din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică se constituie din partea fixă și plățile enumerate la alin. (2) dacă aceste plăți nu rezultă din activități declarate incompatibile prin legi speciale. Totodată, art. 19 din Legea nr. 270/2018, prevede dreptul personalului unităților bugetare să fie remunerat pentru munca suplimentară, pentru munca de noapte și pentru munca prestată în zilele de sărbătoare nelucrătoare și/sau în zilele de repaus. Cu toate acestea, art. 61 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, prevede că, activitatea desfășurată în zilele de sărbătoare nelucrătoare și/sau în zilele de repaus la indicația procurorului-șef se compensează procurorului proporțional, cu cel mult 14 zile calendaristice de odihnă anual. Modul de acordare a zilelor suplimentare se stabilește prin Regulamentul Procuraturii	
--	---	--

	. Pentru activitatea desfășurată în zilele de sărbătoare nelucrătoare și/sau în zilele de repaus, procurorul nu este remunerat suplimentar. Așadar, neretribuirea procurorilor pentru activitatea desfășurată în zilele de sărbătoare nelucrătoare și/sau în zilele de repaus, reprezintă o încălcare gravă a drepturilor salariale ale acestora. Norma în cauză este contrară atât prevederilor art. 16 (Egalitatea) și art. 43 (Dreptul la muncă și la protecția muncii) din Constituția Republicii Moldova, cât și dispozițiilor din art. 5 (principiile de bază ale reglementării raporturilor de muncă și a altor raporturi legate nemijlocit de acestea) al Codului muncii. Reieșind din cele expuse, propunem modificarea art.61 alin.(4) din Legea 3/2016 cu privire la Procuratură, prin excluderea sintagmei „Pentru activitatea desfășurată în zilele de sărbătoare nelucrătoare și/sau în zilele de repaus, procurorul nu este remunerat suplimentar”.	
	Ministerul Finanțelor Suplimentar, cu referire la nota informativă a proiectului, se menționează că, fundamentarea economico-financiară necesită a fi completată cu detalii privind costurile ce urmează a fi suportate aferente funcțiilor date. În cele din urmă, menționăm că, potrivit art. 30 alin. 1) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, concomitent cu elaborarea proiectului actului normativ se întocmește nota informativă la proiect, iar compartimentul fundamentarea economico-financiară trebuie să fie însoțit de costuri detaliate privind implementarea proiectului, și identificarea surselor de acoperire a costurilor necesare. De asemenea, la comp.2 din Nota informativă, de modificat documentul de politici care servește drept bază pentru elaborarea și promovarea proiectului în cauză — a se vedea Hotărîrea Guvernului nr.90/2023 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023.	Se acceptă Nota informativă a fost completată.

	Ministerul Finanțelor În același timp, potrivit pct.4 din analiza impactului, proiectul în cauză prevede constituirea unui singur colegiu responsabil de selecția și evaluarea performanțelor procurorilor, ceea ce va genera costuri suplimentare din bugetul de stat estimate în volum de 2427,7 mii lei pentru plata indemnizațiilor pentru 9 membri ai colegiului. În acest context, menționăm că, potrivit art.83 alin. 11 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, membrii colegiului reprezentanți ai societății civile primesc o indemnizație lunară în mărime de 50% din salariul mediu al membrilor CSP aleși din rândul procurorilor, iar membrilor colegiului aleși din rândul procurorilor li se reduce volumul de lucru pe perioada mandatului. Prin urmare, conform prevederilor proiectului menționat, toți membrii colegiilor aleși din rândul procurorilor urmează să beneficieze de indemnizație pentru fiecare ședință la care vor participa. Astfel, analiza impactului opțiunilor urmează a fi revizuită și efectuate calcule pentru 11 membrii procurori (5 membrii din colegiul de disciplină și etică și 6 membrii din colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor).	Se acceptă Analiza de impact a fost completată.
--	--	--

Ministru

Veronica MIHAILOV-MORARU